

Наталія Листопад

МАТЕМАТИКА

Частина 2

Наталія Листопад

МАТЕМАТИКА

Підручник для 3 класу спеціальних закладів загальної
середньої освіти (Н 54.1 – Н 54.2)
(у 3-х частинах)

Частина 2

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

УДК 51*кл3(075.2.056.262)
Л63

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2020 № 271)

ВИДАНО ЗА РАХУНОК ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ. ПРОДАЖ ЗАБОРОНЕНО

Відповідно до Типової освітньої програми колективу авторів під керівництвом О. Я. Савченко

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

початок уроку

досліді

виконай усно

обчислення по колу

попрацюйте в групах/парах

домашнє завдання

завдання з логічним навантаженням

Навчальне видання

ЛИСТОПАД Наталія Петрівна

МАТЕМАТИКА

Підручник для 3 класу спеціальних
закладів загальної середньої освіти
(Н 54.1 – Н 54.2) (у 3-х частинах)

Частина 2

Відповідно до Типової освітньої програми
колективу авторів
під керівництвом О. Я. Савченко

Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України

Головний редактор *І. В. Красуцька*
Редактор *І. В. Луценко*
Головний художник *І. П. Медведовська*
Технічний редактор *Е. А. Авраменко*
Коректор *Л. А. Еско*
Малюнки *В. А. Дунаєвої*

В оформленні обкладинки використано малюнки
з www.shutterstock.com, *Popmarleo*

Формат 84×108 1/16. Ум. друк. арк. 8,40 + 0,42 форзац.
Обл.-вид. арк. 8,00.
Зам. №
Тираж 2018 пр.

ТОВ «Український освітнянський видавничий центр
«Оріон»»

Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції»
Серія ДК № 4918 від 17.06.2015 р.

Адреса видавництва:
03061, м. Київ, вул. Миколи Шепелева, 2

Віддруковано
ТОВ «ПЕТ»

61024, м. Харків, вул. Максиміліанівська, 17
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серія
ДК № 6847 від 19.07.2019 р.

Листопад Н. П.

Л63 Математика: підруч. для 3 кл. спеціальних закладів
загальної середньої освіти (Н 54.1 – Н 54.2) (у 3-х частинах):
Частина 2 / Н. П. Листопад. — Київ : УОБЦ «Оріон»,
2020. — 80 с. : іл.

ISBN 978-966-991-070-7
ISBN 978-966-991-072-1 (Ч. 2).

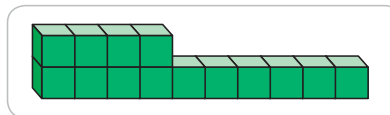
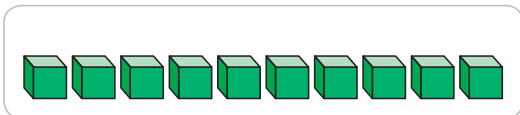
УДК 51*кл3(075.2.056.262)

ISBN 978-966-991-070-7
ISBN 978-966-991-072-1 (Ч. 2)

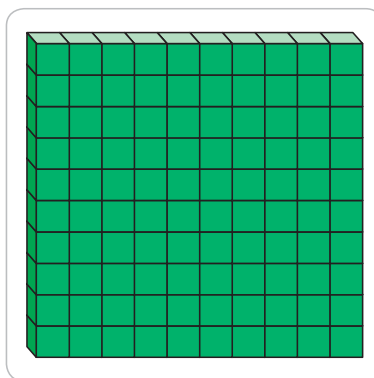
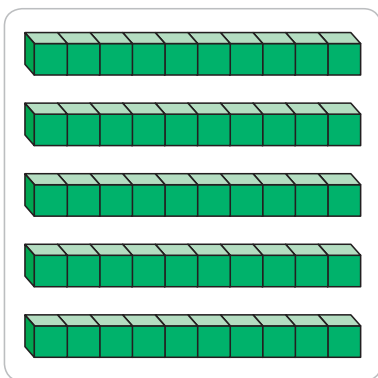
© Н. П. Листопад, 2020
© УОБЦ «Оріон», 2020

НУМЕРАЦІЯ ТРИЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

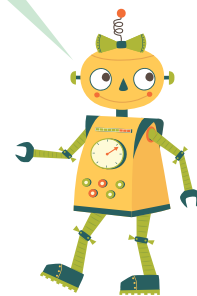
1. Розглянь малюнки. Дай відповіді на запитання.
1) Скільки кубиків зображено на кожному малюнку?

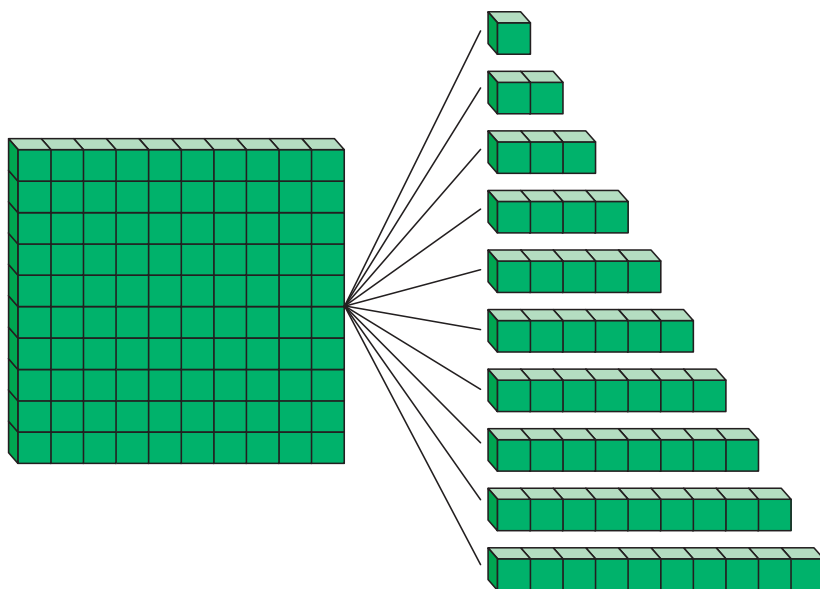
- 2) Скільки десятків кубиків зображено на кожному малюнку?

Пригадай!
10 десятків —
це 1 сотня.

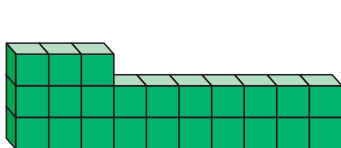

2. Розглянь малюнок. Як утворюється кожне число?
Прочитай ці числа.

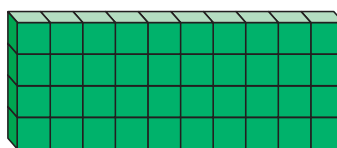

Сто один	101
Сто два	102
Сто три	103
Сто чотири	104
Сто п'ять	105
Сто шість	106
Сто сім	107
Сто вісім	108
Сто дев'ять	109
Сто десять	110

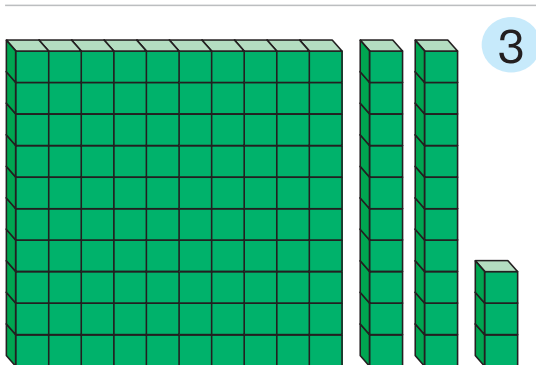
3. Скільки кубиків зображено на кожному малюнку?

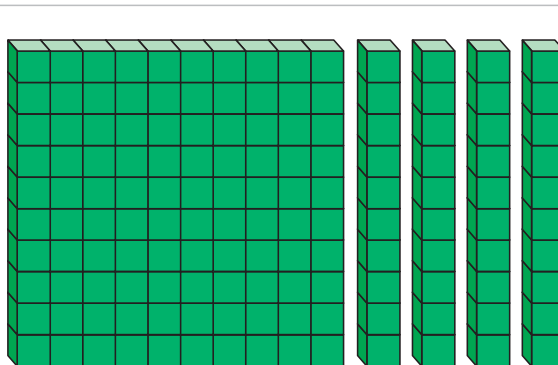
1

2

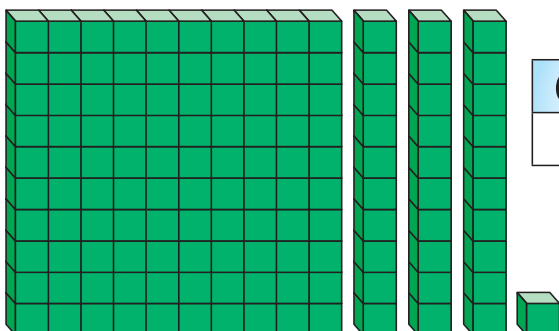

3

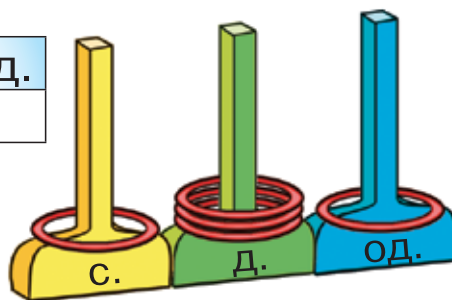

4

4. Скільки кубиків на малюнку? Поясни, як трицифрове число записане в нумераційній таблиці. Як зображене це число на моделі за допомогою кілець?

С.	Д.	Од.
1	3	1

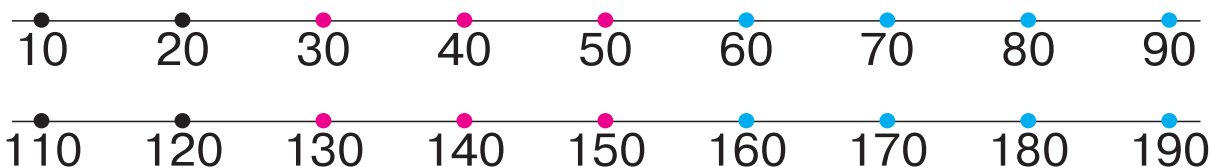
5. Прочитай числа, записані в таблиці. Дай відповіді на запитання.

- 1) Скільки десятків у числі 45?
- 2) Скільки сотень у числі 145?
Скільки десятків? Скільки одиниць?

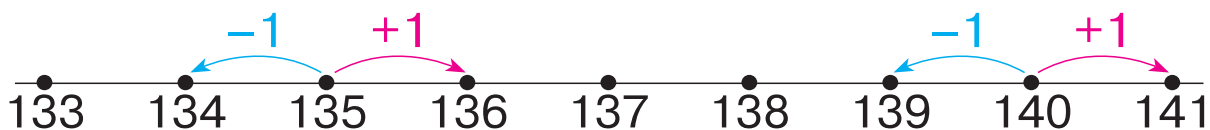
С.	Д.	Од.
	4	5
1	4	5
1	7	3
1	8	9

- 3) Як утворене число 173?
- 4) Як утворене число 189?

- 6. Прочитай круглі числа, що розміщені на кожній прямій.

7. За схемами запиши, як утворилося попереднє і наступне числа щодо числа 135, числа 140.

- 8. Назви попереднє і наступне числа щодо кожного із чисел.

67, 70, 98, 100, 105, 113, 120.

9. $106 + 1$ $150 - 1$ $190 + 1$ $120 - 1$
 $104 - 1$ $119 + 1$ $168 - 1$ $164 + 1$

10. $45 : 9 + 52$ $88 + 24 : 6 \cdot 3$ $57 - (35 - 20) : 5$
 $100 - 3 \cdot 3$ $80 - 3 \cdot 7 + 3$ $57 - 35 - 20 : 5$

11. 1) **Запиши вираз для розв'язання задачі.**

Бабуся зліпила s вареників, а внучка — x вареників. Скільки всього вареників зліпили бабуся і внучка?

2) **Знайди значення виразу, якщо $s = 40$, а $x = 25$.**

 12. $70 - 63 : 7$ $(70 - 63) : 7$ $5 \cdot (30 - 20) : 10$

 13. 1) **Запиши вираз для розв'язання задачі.**
Іван спіймав m рибин, а Оксана — p рибин. Скільки всього рибин спіймали діти?

2) **Знайди значення виразу, якщо $m = 13$, а $p = 9$.**

14. $139 + 1$ $129 - 1$ $189 + 1$ $190 - 1$
 $130 - 1$ $178 + 1$ $110 - 1$ $191 + 1$

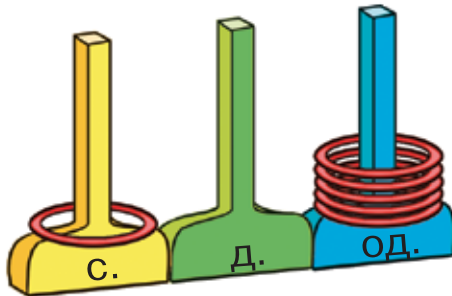
Як дістати число, що йде за числом 179?
 Як дістати число, що передує числу 150?

15. Прочитай числа, записані в таблиці. Запиши їх у зошит.

С.	Д.	Од.
1	3	7
1	0	5
1	0	3
1	7	0
1	2	0

16. 1) Яке число зображене на моделі?

Зверни увагу! Якщо в числі одиниці певного розряду відсутні, то в записі числа пишемо 0 у цьому розряді.

С.	Д.	Од.

2) Скільки в цьому числі сотень? десятків? одиниць?

3) Як записати це число в нумераційну таблицю? Назви числа, які потрібно записати в кожну комірку. Запиши це число в зошит.

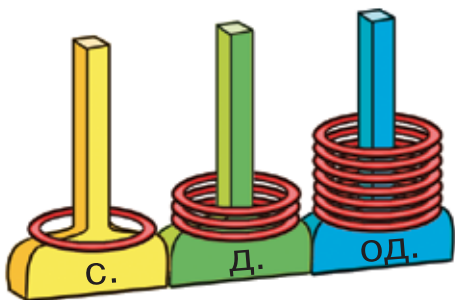
17. Накресли в зошиті нумераційну таблицю. Запиши в таблицю числа: *сто п'ятдесят сім, сто сімдесят три, сто двадцять, сто дев'ять.*

18. Розклади на розрядні доданки числа.

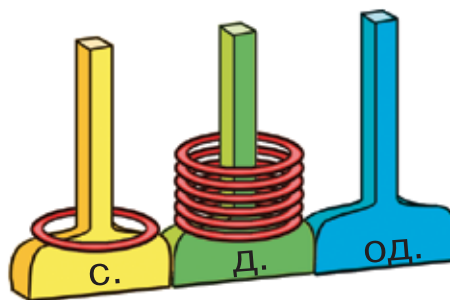
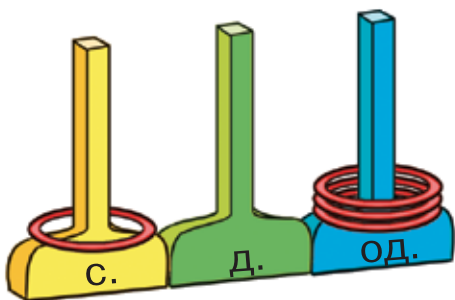
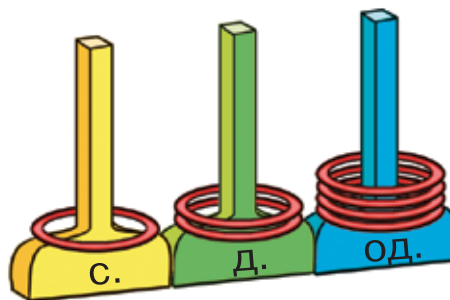
178, 151, 199, 140, 108.

Зразок. $178 = 100 + 70 + 8$

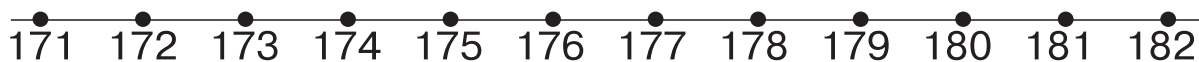
19. Яке число зображене на кожному малюнку?
Запиши за зразком.

$$100 + 30 + 7 = 137$$

20. Скориставшись числовою прямою, назви:
п'ять чисел, які більші, ніж число 176;
три числа, які менші, ніж число 175.

21. Порівняй.

164 і 64

183 і 143

190 і 140

105 і 150

22. $32 : 4 : 4$

$24 : 3 \cdot 2$

$40 - 32 : 8 \cdot 5$

$32 : (4 : 4)$

$24 : (3 \cdot 2)$

$(40 - 32) : 8 \cdot 5$

23. У зоопарку слоненяті дають 5 кг фруктів на день,
а дорослому слонові — утричі більше. Скільки
всього кілограмів фруктів дають на день дорос-
лому слонові й слоненяті?

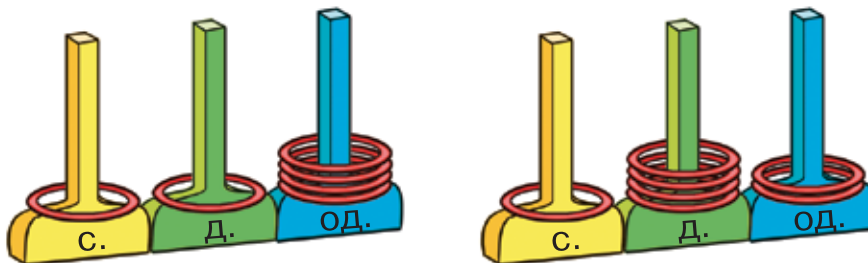
24. Майстер за зміну виготовив 12 табуретів, а його учень — утричі менше. Скільки всього табуретів виготовили за зміну майстер і його учень?

25. Розклади на розрядні доданки числа.
194, 163, 108, 130, 110.

26. Яке число зображене на кожному малюнку? Запиши ці числа.

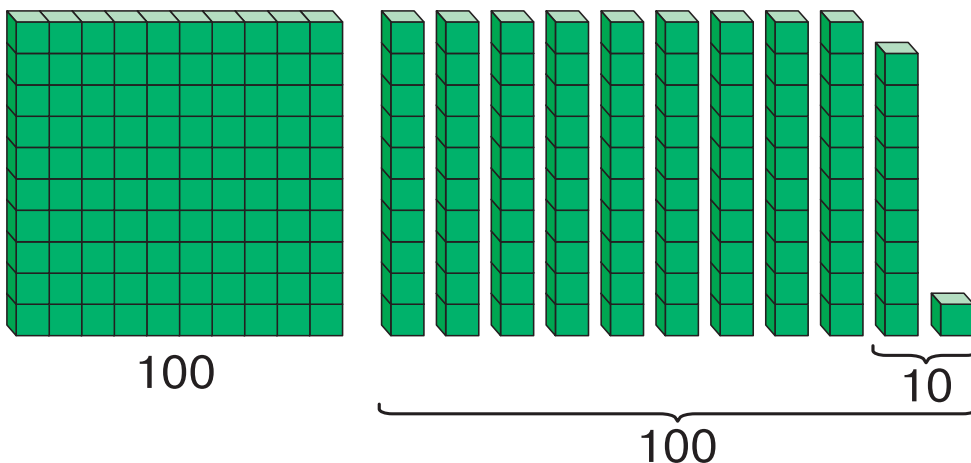
27. За 1 год роботи перший оператор відправляє 30 смс-повідомлень, а другий — 25. Скільки всього повідомлень відправляють за годину два оператори?

28. Порівняй.
10 і 100 20 і 120 3 і 103 56 і 156 99 і 199

29. Розглянь малюнок і поясни, як утворили число 200 (двісті).

$$199 + 1 = 200$$

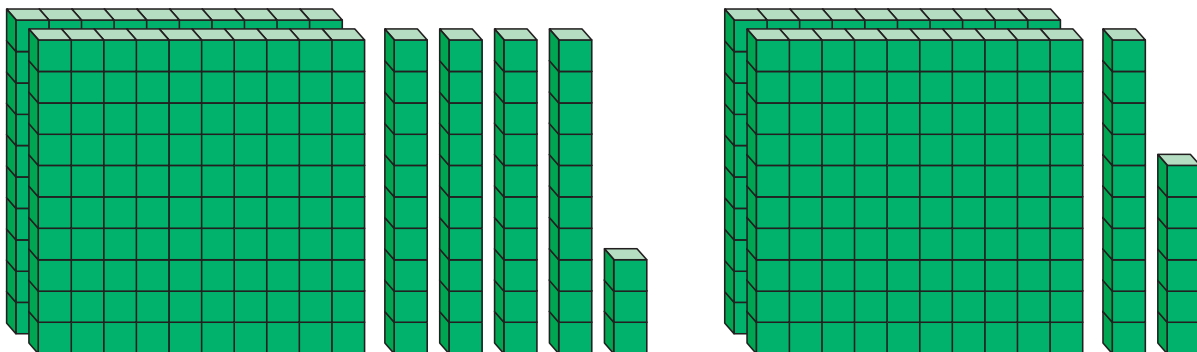
$$199 + 1 = 100 + (99 + 1) = 100 + 100 = 200$$

30. Назви числа від 198 до 206.

31. 1) Скільки кубиків на кожному малюнку?

2) Кількість кубиків записали в таблицю розрядів. Прочитай назви розрядів і числа.

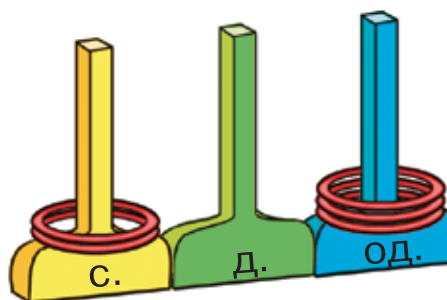
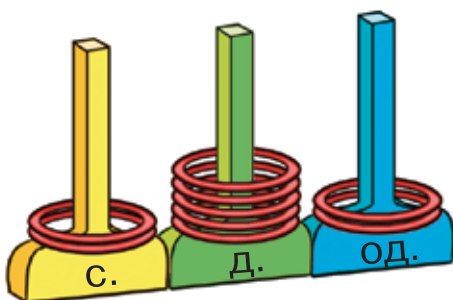
Сотні (III розряд)	Десятки (II розряд)	Одиниці (I розряд)
2	4	3
2	1	6

Запам'ятай! Одиниці називають одиницями першого розряду, десятки — одиницями другого розряду, сотні — одиницями третього розряду.

32. Розклади на розрядні доданки числа:

245, 164, 280, 209, 277, 179.

33. Яке число зображене на кожному малюнку? Запиши ці числа.

34. $80 - 8 \cdot 4 + 5$ $36 : 6 - 36 : 9$ $2 \cdot 9 \cdot 4$
 $80 - 8 \cdot (4 + 5)$ $36 : 6 + 36 : 4$ $3 \cdot 6 : 9$

35. Розв'яжи першу задачу й використай її розв'язок у другій задачі.

1) Карлсон упродовж тижня з'їдає 8 банок варення, а Малюк — у 4 рази менше. Скільки всього банок варення з'їдають за тиждень Малюк і Карлсон?

2) На скільки тижнів їм вистачить 20 банок варення?

36. За 3 дні майстриня вишила 12 серветок. Скільки серветок вишиє майстриня за 5 днів?

37. Знайди значення виразу $c + c : 9$, якщо $c = 54$, $c = 81$, $c = 27$.

38. На яких грошових купюрах їх вартість позначена одноцифровим числом? двоцифровим числом? трицифровим числом?

39. Виконай дії з іменованими числами.

$10 \text{ грн} + 20 \text{ грн}$

$100 \text{ грн} - 50 \text{ грн}$

$100 \text{ грн} + 50 \text{ грн}$

$50 \text{ грн} - 20 \text{ грн}$

$100 \text{ грн} + 10 \text{ грн}$

$100 \text{ грн} + 100 \text{ грн}$

40. Розглянь рівності та прочитай числа третього розряду.

$1 + 1 = 2$

$10 + 10 = 20$

$100 + 100 = 200$ *двісті*

$2 + 1 = 3$

$20 + 10 = 30$

$200 + 100 = 300$ *триста*

$3 + 1 = 4$

$30 + 10 = 40$

$300 + 100 = 400$ *чотириста*

$4 + 1 = 5$

$40 + 10 = 50$

$400 + 100 = 500$ *п'ятсот*

$5 + 1 = 6$

$50 + 10 = 60$

$500 + 100 = 600$ *шістсот*

$6 + 1 = 7$

$60 + 10 = 70$

$600 + 100 = 700$ *сімсот*

$7 + 1 = 8$

$70 + 10 = 80$

$700 + 100 = 800$ *вісімсот*

$8 + 1 = 9$

$80 + 10 = 90$

$800 + 100 = 900$ *дев'ятсот*

$9 + 1 = 10$

$90 + 10 = 100$

$900 + 100 =$ **1000** *тисяча*

41. 1) Прочитай числа, записані в таблиці. Запиши ці числа в зошит.

С.	Д.	Од.
	4	5
2	4	5
3	4	5
4	4	5

2) Що спільного і що відмінного в цих числах?

42. Виконай завдання, скориставшись числовою прямою.

1) Назви числа в порядку їх збільшення:

398, 400, 401, 399, 403, 402.

2) Назви числа в порядку їх зменшення:

405, 406, 399, 401, 398.

3) Назви п'ять таких трицифрових чисел, щоб у кожному наступному число одиниць було менше на 2.

- 4) Назви п'ять чисел, менших від числа 398.
 5) Назви п'ять чисел, більших за число 398.
 6) Назви числа, у яких немає одиниць розряду десятків.

- 43.** Назви число, у якому:
 1 сотня, 7 десятків і 2 одиниці;
 4 сотні, 8 десятків і 3 одиниці;
 5 сотень, 7 десятків і 2 одиниці;
 7 сотень, 8 десятків і 3 одиниці;
 8 сотень, 7 десятків і 2 одиниці;
 9 сотень, 8 десятків і 3 одиниці.

44. $10 + 5$ $30 + 7$ $50 + 1$ $90 + 9$
 $100 + 5$ $300 + 7$ $500 + 1$ $900 + 9$

45. Розв'яжи рівняння.
 $56 - x = 49$ $56 : c = 8$ $a \cdot 4 = 28$

- 46.** Одному кролику на день дають 3 морквини, а іншому — 2 морквини. На скільки днів цим кроликам вистачить 30 морквин?

- 47.** Гноми привезли двом ведмедям дві діжечки меду місткістю 5 л і 4 л. На скільки днів їм вистачить цього меду, якщо відомо, що більший ведмідь з'їдає за день 2 л меду, а менший — 1 л?

48. Розв'яжи рівняння.

$$p : 5 = 7 \qquad m \cdot 3 = 30 \qquad 48 - x = 45$$

49. Микита виготовляє за день 2 годівнички, а Данило — 4. За скільки днів вони виготовлять 12 годівничок, працюючи разом?

50. Назви: найбільше одноцифрове число; найбільше двоцифрове число; найбільше трицифрове число.

51. Запиши будь-яке двоцифрове число й будь-яке трицифрове число. Порівняй ці числа. Обґрунтуй свою відповідь.

Трицифрове число завжди більше, ніж одноцифрове та двоцифрове числа.

52. Запиши числа в порядку зменшення.

700, 205, 350, 790, 301, 120, 999.

53. Запиши цифрами дані про висоту географічних об'єктів України.

1) Найбільш високогірне озеро в Україні — Синевир — розташоване на висоті *дев'ятсот вісімдесят дев'ять метрів*.

2) Найбільш високогірне місто в Україні — Рахів — розташоване на висоті *вісімсот двадцять метрів*.

3) Найвисокогірніший вокзал в Україні збудований на висоті *сімсот дев'яносто метрів*.

4) Санаторій «Ворохта» розташований на висоті *вісімсот п'ятдесят метрів*.

5) Висота гори Шаян у Карпатах дорівнює чотириста сорок метрів.

- 54.** 1) Розташуй величини з попереднього завдання в порядку збільшення.
2) Який об'єкт розташований найвище?

 55. Назви відомі тобі одиниці вимірювання довжини.

- 56.** Які одиниці довжини зручно використовувати для вимірювання довжини олівця, ширини річки, відстані між містами?

Великі відстані вимірюють у кілометрах.
В одному кілометрі — 1000 метрів.

$$1 \text{ км} = 1000 \text{ м}$$

- **57.** 1) Прочитай відстані між містами України.
Черкаси — Вінниця	340 км
Одеса — Львів	743 км
Ужгород — Житомир	679 км
Чернівці — Тернопіль	176 км
Чернігів — Херсон	738 км
Хмельницький — Кропивницький	447 км
- 2) Яка відстань найбільша?

- 58.** Виконай дії з іменованими числами.

$$\begin{array}{cccc} 12 \text{ м} + 29 \text{ м} & 32 \text{ дм} : 8 & 7 \text{ мм} \cdot 8 & 40 \text{ мм} : 5 \text{ мм} \\ 5 \text{ км} + 7 \text{ км} & 10 \text{ км} : 2 & 2 \text{ км} \cdot 10 & 20 \text{ км} : 4 \text{ км} \end{array}$$

59. На пасіці накачали 50 л меду. 20 л цього меду перелили в діжечку, а решту — у трилітрові банки. Скільки банок знадобилося?

60. У мотку було 30 м мотузки. Для розбиття клумби використали 20 м цієї мотузки, а решту порізали на 10 однакових шматків для підв'язування квітів. Яка довжина одного шматка?

61. Виконай дії з іменованими числами.

20 см : 5 см 40 см : 4 см 16 кг : 4 80 л : 10
30 км : 6 км 40 км : 10 км 16 ц : 4 ц 80 л : 8 л

62. Запиши цифрами числа від *семисот шести* до *семисот одинадцяти*.

63. Розклади на розрядні доданки числа.
555, 903, 277, 380, 946, 702, 880, 469.

64. Скільки сотень у числі: 200, 430, 605, 900, 208?

65. 1) Пригадай співвідношення між одиницями довжини. Запиши, заповнивши пропуски.

1 м = см 1 см = мм

1 дм = см 1 м = дм

1 дм = мм 1 км = м

2) Скільки міліметрів міститься в 1 м?

1 м = 10 дм = 100 см = мм

66. Запиши в сантиметрах кожен довжину.

20 дм = см 40 мм = см 4 м = см

3 дм 6 см = см 100 мм = см 7 м = см

67. Запиши в сантиметрах кожен довжину.

5 м 30 см 1 м 25 см 3 м 5 см 2 м 20 см

6 м 18 см 9 м 32 см 8 м 50 см 2 м 02 см

Міркуй так: 5 м 30 см. В 1 м — 100 см, 5 м — це 500 см, 5 м і 30 см — це 500 см і 30 см, або 530 см.

Візьми до уваги! 2 м 2 см можна записати так: 2 м 02 см.

- 68.** Запиши в метрах і сантиметрах кожен довжину. 570 см, 135 см, 950 см, 225 см, 311 см, 205 см, 408 см.

Міркуй так: 570 см. В 1 м — 100 см. Отже, відстань 570 см містить стільки метрів, скільки сотень у числі 570, тобто 5. $570 \text{ см} = 5 \text{ м } 70 \text{ см}$.

- 69.** Прочитай умову. Сформулюй до неї два запитання. Розв'яжи задачу.

Макар поїхав з татом із Києва до Ржищева через Кагарлик. Перед поїздкою Макар розглянув карту доріг і дізнався, що відстань від Києва до Кагарлика становить 78 км і від Кагарлика до Ржищева — 22 км.

- 70.** Наступного дня Макар поїхав з татом із Ржищева в Миронівку через Канів. За картою доріг вони визначили, що відстань від Ржищева до Канева становить 47 км, а від Канева до Миронівки — 43 км. Які запитання можна поставити?

- 71.** 1) Запиши в зошит відстані: Київ — Кагарлик; Кагарлик — Ржищів; Ржищів — Канів; Канів — Миронівка.
2) Запиши відстань між Миронівкою і Богуславом, що становить 19 км.
3) Запиши відстані між містами в порядку зменшення.

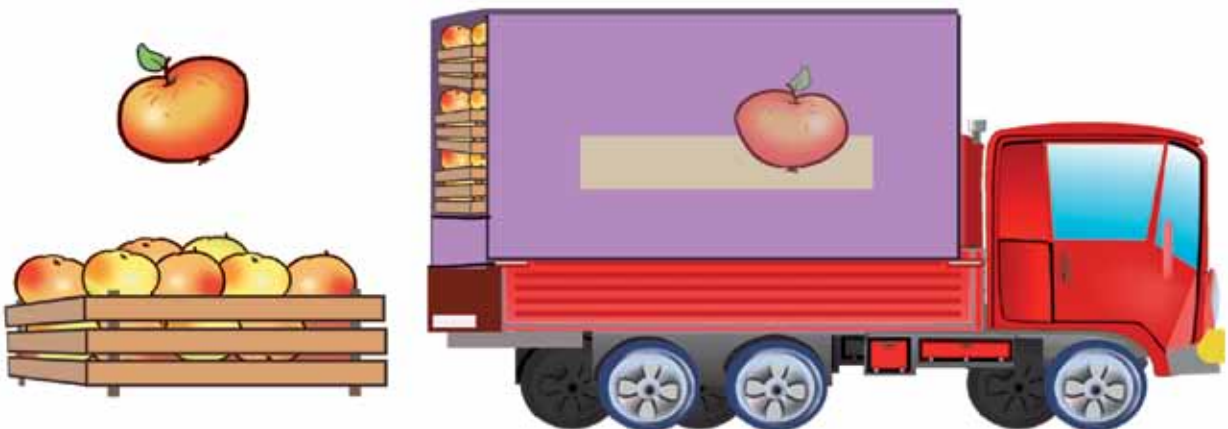
- 72.** У лижному марафоні перші 40 км треба було бігти лісом, а решту 10 км — по рівній місцевості. Через кожні 5 км дистанції розміщувалися пункти харчування. Яку найбільшу кількість разів можна було перекусити, враховуючи пункт на фініші?

- 73.** Запиши в метрах і сантиметрах кожну довжину. 515 см, 237 см, 770 см, 333 см, 905 см, 305 см, 707 см.

- 74.** Які одиниці маси зручніше використовувати для зважування: одного яблука; ящика яблук; вантажівки яблук?

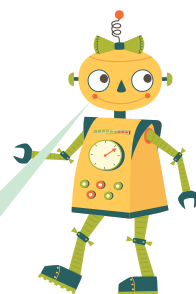

Масу невеликих предметів зважують у грамах.

Масу великих предметів зважують у тоннах.

$1 \text{ кг} = 1000 \text{ г}$
 $1 \text{ т} = 1000 \text{ кг}$
 $1 \text{ т} = 10 \text{ ц}$

Запам'ятай співвідношення!

- **75.** Прочитай дані про масу тварин.
- 1) Найважча тварина на Землі — синій кит. Його маса становить понад 150 т.
 - 2) Найважча тварина на Землі, що мешкає на суходолі, — африканський слон. Його маса може сягати восьми тонн.
 - 3) Найменша пташка на Землі — колібрі-бджілка. Її маса становить близько двох грамів.
 - 4) Найбільший птах на Землі — страус. Його маса — 1 ц 50 кг.
- 76.** Маса білого носорога становить 4 т, а маса чорного — удвічі менша. Яка маса чорного носорога?
- 77.** Запиши в кілограмах кожну масу.
2 ц 7 кг, 3 ц, 7 ц 40 кг, 9 ц, 5 ц 45 кг, 4 ц 44 кг.
Зразок. 2 ц 7 кг = 207 кг
- 78.** Запиши в центнерах і кілограмах кожну масу.
450 кг, 305 кг, 137 кг, 955 кг, 107 кг, 520 кг, 301 кг.
Зразок. 450 кг = 4 ц 50 кг
- 79.** Виконай дії з іменованими числами.
$5 \text{ кг} \cdot 7$	$48 \text{ кг} : 8$	$50 \text{ г} + 50 \text{ г}$	$60 \text{ г} : 10 \text{ г}$
$5 \text{ т} \cdot 5$	$40 \text{ т} : 5$	$40 \text{ т} + 35 \text{ т}$	$20 \text{ т} : 5 \text{ т}$

80. Маса шкаралупи курячого яйця — 6 г. Це становить десяту частину маси всього яйця. Яка маса курячого яйця?

81. Із поля в овочесховище потрібно перевезти 18 т овочів. Вантажівка перевозить за один рейс 3 т овочів. Скільки рейсів потрібно зробити вантажівці, щоб перевезти всі овочі?

82. Запиши в кілограмах кожну масу.
1 ц, 2 ц 56 кг, 6 ц 5 кг, 9 ц, 3 ц 3 кг, 8 ц 88 кг.

83. Одна вантажівка зможе перевезти 3 т багажу, а інша — 7 т. За скільки разів ці вантажівки перевезуть 30 т багажу, якщо будуть перевозити разом?

84. Назви по порядку числа від 895 до 905.

85. Полічи сотнями від трьохсот до тисячі.

86. Розклади на розрядні доданки числа.
789, 346, 503, 270, 444, 901.

87. Запиши суму розрядних доданків як одне число.
 $100 + 30 + 9$ $900 + 40$ $200 + 5$ $400 + 60 + 2$
 $500 + 80 + 3$ $300 + 30$ $800 + 1$ $700 + 70 + 7$

88. На картках, що стоять у ящиках, записані розрядні числа — сотні, десятки, одиниці.

Назви колір карток, на яких записані: а) сотні; б) десятки; в) одиниці.

Кожна дитина взяла три будь-які картки. Розглянь малюнки й визнач, яке число утворилось у кожного. Запиши ці числа.

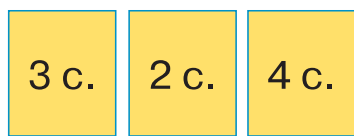
Оля

Тимофій

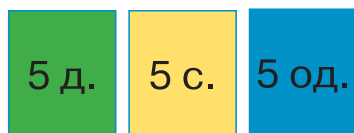
Марина

Олесь

Назар

Настя

89. Знайди значення кожної суми.

$$50 \text{ грн} + 50 \text{ грн}$$

$$100 \text{ грн} + 100 \text{ грн} + 100 \text{ грн}$$

$$100 \text{ грн} + 50 \text{ грн}$$

$$10 \text{ грн} + 20 \text{ грн} + 5 \text{ грн}$$

$$100 \text{ грн} - 50 \text{ грн}$$

$$100 \text{ грн} + 10 \text{ грн} + 5 \text{ грн}$$

$$200 \text{ грн} - 100 \text{ грн}$$

$$200 \text{ грн} + 10 \text{ грн} + 2 \text{ грн}$$

90. Виконай дії з іменованими числами.

$$100 \text{ грн} - 20 \text{ грн}$$

$$50 \text{ т} : 10$$

$$200 \text{ грн} - 100 \text{ грн} - 40 \text{ грн}$$

$$100 \text{ л} + 40 \text{ л}$$

$$50 \text{ грн} : 5 + 35 \text{ грн}$$

$$100 \text{ г} : 10 \text{ г}$$

91. Перевір розв'язання рівняння.

$$32 : m = 8$$

$$45 : k = 5$$

$$100 - n = 72$$

$$m = 32 : 8$$

$$k = 45 : 5$$

$$n = 100 - 72$$

$$m = 4$$

$$k = 8$$

$$n = 28$$

92. Довжина поля, що має форму прямокутника, становить 6 км, а його ширина — удвічі менша. Обчисли периметр цього поля.

93. Для виготовлення однієї порції персикового десерту потрібно використати 10 г ванільного цукру. На скільки порцій десерту вистачить 100 г цукру?

94. На складі зберігається 32 ц гречаної крупи. Щодня в магазин відвантажують 4 ц крупи. За скільки днів зі складу відвантажать усю крупу?

95. Розв'яжи рівняння.

$$78 - c = 59$$

$$42 : x = 7$$

$$9 \cdot a = 72$$

96. Запиши число, у якому:

4 с., 7 д. і 2 од.

6 с. і 2 д.

3 с. і 8 од.

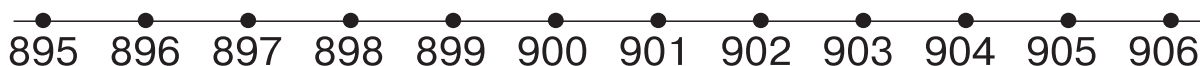
9 с., 3 д. і 8 од.

9 с. і 4 д.

7 с. і 5 од.

97. Назви числа від 897 до 905.

98. Запиши всі числа, що розміщені між числами 457 і 462.

99. $100 + 30 + 1$ $40 + 3$ $80 + 1$ $600 + 30$

$500 + 20 + 7$ $400 + 3$ $800 + 1$ $600 + 3$

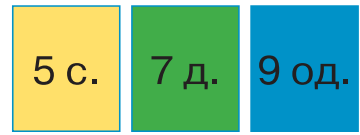
100. $70 - 35 : 5$ $48 : 8 - 5$ $5 \cdot (15 : 5)$ $64 + 9 \cdot 4$

101. Розглянь малюнок із № 562 на с. 100. Який колір картки позначає розряд сотень? розряд десятків? розряд одиниць?

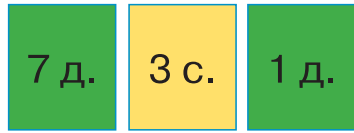
Кожна дитина взяла три будь-які картки. Розглянь малюнки й визнач, яке число утворилось у кожного? Запиши ці числа.

Ілона

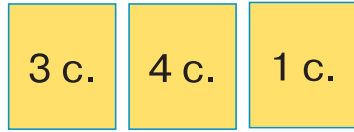
Вікторія

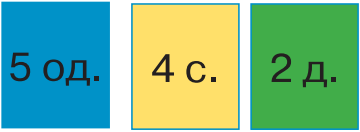
Тарас

Павло

Яна

Андрій

102. Перший робітник виготовляє 12 деталей за 3 год, а другий — за 4 год. Хто з них виготовляє більше деталей за 1 год? На скільки деталей більше?

103. Один робітник виготовляє за 1 год 8 деталей, а інший — на 3 деталі більше. Скільки деталей виготовляють два робітники за 1 год, працюючи разом?

104. За 1 год тато пофарбував 10 м паркану, а син — на 5 м менше. Скільки метрів паркану вони пофарбують за 1 год, якщо працюватимуть разом?

105. $500 + 20 + 7$ $3 \cdot 10 - 5 \cdot 5$ $18 : 9 + 18 : 2$
 $100 + 60 + 3$ $40 : 10 + 10$ $13 + 8 \cdot 8$

106. Лічи десятками від 10 до 100; лічи сотнями від 100 до 1000.

107. Запиши як одне число кожну суму.

$$500 + 30 + 7$$

$$700 + 7$$

$$500 + 80$$

$$900 + 90 + 9$$

$$700 + 70$$

$$500 + 8$$

108. Розглянь записи й поясни, як знаходили суму і різницю.

$$300 + 400 = 700$$

$$800 - 500 = 300$$

$$3 \text{ с.} + 4 \text{ с.} = 7 \text{ с.}$$

$$8 \text{ с.} - 5 \text{ с.} = 3 \text{ с.}$$

109. Обчисли з поясненням.

$$400 + 200$$

$$900 - 400$$

$$300 + 600 - 200$$

$$700 + 100$$

$$500 - 400$$

$$500 + 500 - 300$$

110. $300 + 100 + 7$

$500 - 200 + 50$

$449 + 1$

$200 + 200 + 50$

$50 - 10 + 600$

$380 - 1$

111. Прочитай масу кожної тварини. Дай відповіді на запитання.

600 кг

200 кг

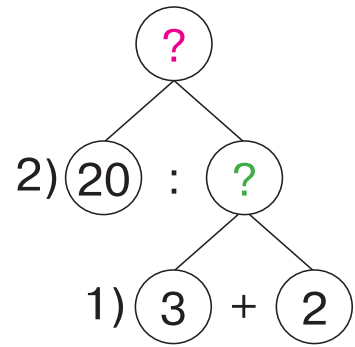
400 кг

- 1) На скільки кілограмів поні легший, ніж кінь?
- 2) На скільки кілограмів кінь важчий, ніж зебра?
- 3) Яка маса коня і поні разом?
- 4) Яка маса коня і зебри разом?

Постав ще два запитання за цим малюнком.

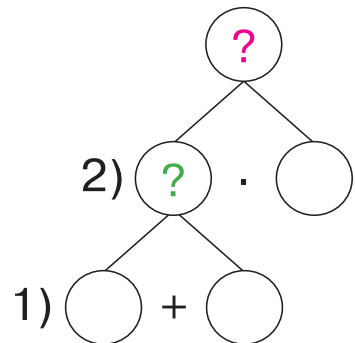
112. Прочитай задачу та розглянь схему до неї. Що знаходимо в першій дії? А що — у другій?

Одна вишивальниця вишиває 3 серветки за день, а інша — 2. За скільки днів вони вишиють 20 серветок, якщо працюватимуть разом?

113. Розв'яжи задачу, скориставшись схемою.

Тесляр за 1 год виготовляє 3 дерев'яні ложки, а його учень — 1 ложку. Скільки ложок вони виготовлять за 3 год, якщо працюватимуть разом?

114. $37 - 7 + 300$ $700 + (45 - 38)$ $100 + (78 - 8)$

115. Одна друкарка за 1 год друкує 5 сторінок тексту, а інша — 4 сторінки. Скільки сторінок вони надрукують за 4 год, якщо працюватимуть разом?

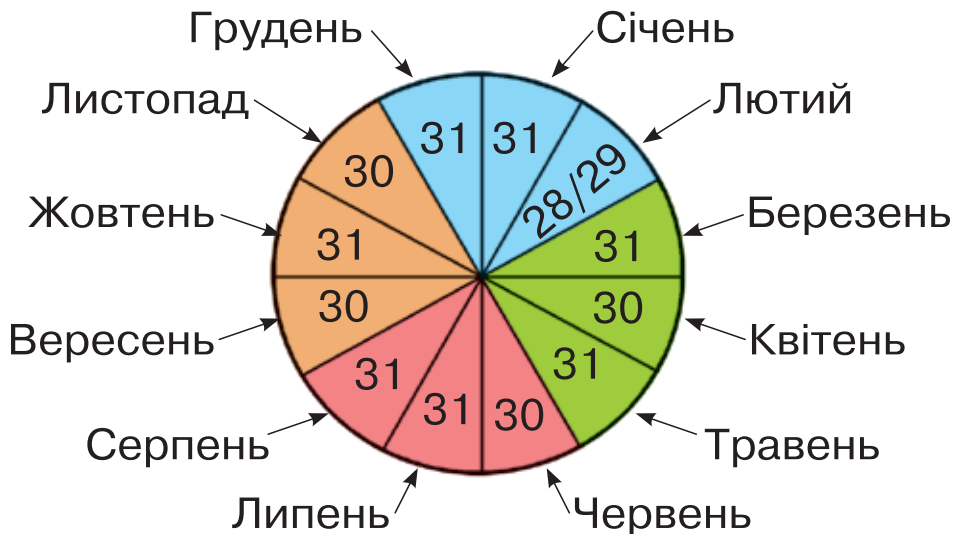

116. 1) Прочитай пояснення про такі одиниці часу: рік, місяць, тиждень і доба.

Одиниці вимірювання часу пов'язані з рухом Землі навколо своєї осі та навколо Сонця.

Земля обертається навколо Сонця за 1 рік.
У році буває 365 днів або 366 днів (високосний рік).
Рік поділено на 12 місяців.

2) Розглянь місяці на схемі року. Виконай завдання. Дай відповіді на запитання.

- Назви всі місяці підряд.
- Назви всі літні місяці.
- Назви всі місяці, у яких 30 днів.

Третину місяця називають декадою.

- Скільки днів у декаді квітня?
- Скільки днів у лютому цього року?
- Скільки днів було в лютому минулого року?
- Через скільки років настає високосний рік?

Земля обертається навколо своєї осі за одну добу.
Добу поділено на 24 рівні частини.

$$\frac{1}{24} \text{ доби — це 1 год.}$$

$$1 \text{ доба} = 24 \text{ год.}$$

7 діб утворюють тиждень.

- Скільки діб у чотирьох тижнях?
- Скільки тижнів у лютому?
- Скільки тижнів у травні?

Для визначення дня тижня, обчислення тривалості події користуються календарем — довідником, у якому зазначено послідовний перелік днів, тижнів, місяців даного року. У календарі також зазначають вихідні дні, свята й інші відомості.

 117. Розглянь календар зимових місяців. Дай відповіді на запитання, скориставшись календарем.

2020 рік							2021 рік																
Грудень							Січень							Лютий									
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд			
49	1	2	3	4	5	6	01				1	2	3	05	1	2	3	4	5	6	7		
50	7	8	9	10	11	12	13	01	4	5	6	7	8	9	10	06	8	9	10	11	12	13	14
51	14	15	16	17	18	19	20	02	11	12	13	14	15	16	17	07	15	16	17	18	19	20	21
52	21	22	23	24	25	26	27	03	18	19	20	21	22	23	24	08	22	23	24	25	26	27	28
53	28	29	30	31			04	25	26	27	28	29	30	31									

- 1) У який день тижня розпочалася зима?
- 2) День зимового сонцестояння припадає на 21 грудня. Який це день тижня?
- 3) У який день тижня настане Новий рік?
- 4) Група лижників прибула на гірськолижну базу 30 грудня і вибула 3 січня. Скільки днів лижники перебували на базі?
- 5) Зимові канікули у школярів розпочнуться 28 грудня і триватимуть до 10 січня. Скільки днів триватимуть зимові канікули?

 118. У відривному календарі вказують час сходу і заходу Сонця, тривалість дня. Розглянь листок календаря і дай відповіді на запитання.

28 грудня	
понеділок	
Схід 7.39	
Захід 16.43	
Тривалість дня 9.04	
Схід 0.49	
Захід 11.25	

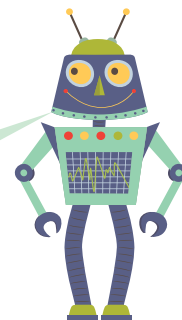
- Яка дата вказана на цьому листку?
- Як позначено Сонце?
- Коли зійде Сонце в цей день?
- Коли Сонце заїде?
- Яка тривалість дня?

119. За календарем дізналися, що 22 грудня Сонце зійде о 7 год 56 хв і день триватиме 8 год. О котрій годині заїде Сонце?

Такі задачі розв'язуємо дією додавання:

$$7 \text{ год } 56 \text{ хв} + 8 \text{ год} = 15 \text{ год } 56 \text{ хв}$$

Це задача на обчислення часу закінчення події.

120. Хлопці почали грати в шахи о 12 год 30 хв і грали 1 год. О котрій годині закінчилася гра?

121. Ганнуся почала грати на піаніно о 13 год 30 хв і займалася 20 хв. Коли Ганнуся закінчила гру на піаніно?

122. Пральну машину ввімкнули о 18 год. Процес прання тривав 1 год 30 хв. О котрій годині пральна машина вимкнулася?

123. Знайди значення виразу $c + 30 + 7$, якщо $c = 100$, $c = 600$, $c = 300$.

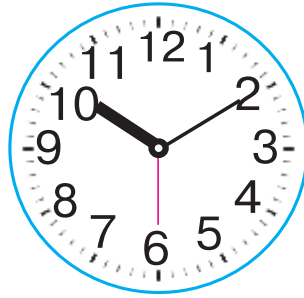

124. Порівняй:

1 доба і 36 год 8 год і $\frac{1}{3}$ доби $\frac{1}{10}$ год і 5 хв

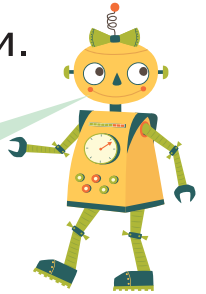
125. 1) Чим різняться годинники?
2) Назви час, який показує кожний годинник.

Стрілка червоного кольору показує секунди.

Секунда — одиниця часу, що становить $\frac{1}{60}$ хв.

$$1 \text{ хв} = 60 \text{ с}$$

Секундна стрілка робить повний оберт на циферблаті за 1 хв.

Секунди на циферблаті позначаються так само, як і хвилини.

126. Обчисли: $\frac{1}{6}$ доби, $\frac{1}{6}$ год, $\frac{1}{6}$ хв.

127. Виконай дії з іменованими числами.

$$48 \text{ год} : 8 \quad 2 \text{ хв} \cdot 7 \quad 15 \text{ с} : 3 \text{ с} \quad 18 \text{ год} + 7 \text{ год}$$

$$40 \text{ хв} : 5 \quad 5 \text{ с} \cdot 10 \quad 30 \text{ хв} : 10 \quad 50 \text{ с} - 15 \text{ с}$$

128. У забігу на 100 м Іван став переможцем із результатом 14 с. У Максима результат на 2 с гірший, ніж у переможця. За який час Максим подолав цю дистанцію?

129. Інструментальна композиція тривала 3 хв 35 с, а пісня — на 2 хв довше. Яка тривалість пісні?

130. Розв'яжи рівняння.

$$72 : b = 9$$

$$y \cdot 8 = 64$$

$$k : 7 = 5$$

131. З міста до села о півдні виїхав автомобіль і був у дорозі 2 год 40 хв. О котрій годині автомобіль прибув у село?

132. $25 \text{ хв} : 5$ $49 \text{ с} : 7$ $4 \text{ год} \cdot 5$ $4 \text{ хв} 45 \text{ с} - 1 \text{ хв} 15 \text{ с}$

133. 1) Прочитай числа.

309, 520, 450, 370, 560,
495, 583, 340, 415, 390, 545.

2) У перший рядок запиши числа, що розміщені між числами 300 і 400, у другий — числа, що розміщені між числами 400 і 500, у третій — числа, що розміщені між числами 500 і 600. Допиши в кожному рядку ще три числа, що відповідають цим умовам.

134. Між якими розрядними числами розміщене кожне число. Запиши за зразком.

325, 781, 421, 893, 502, 745.

Зразок. $300 < 325 < 400$

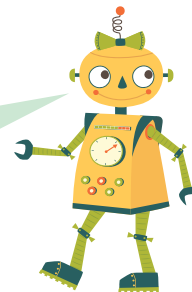
135. Розглянь малюнок. опиши ситуацію. До кого з подорожніх ближче розташована пташка?

Чи можна стверджувати, що число 595 розміщене ближче до числа 600, ніж до числа 500?

- 136.** Назви найближче кругле число до числа: 8, 96, 395, 198.

Зверни увагу! Округлювати можна до круглих чисел будь-якого розряду — десятків, сотень, тисяч.

Наприклад, якщо округлити 488 до десятків, буде 490; якщо округлити до сотень, буде 500. При округленні до десятків користуються таким правилом.

Якщо число одиниць дорівнює 1, 2, 3 або 4, то число десятків не змінюємо.

Якщо число одиниць дорівнює 5, 6, 7, 8 або 9, то число десятків збільшуємо на 1.

- 137.** Округли до десятків кожне число.
67, 89, 157, 658, 366.

- 138.** Правило округлення числа до сотень схоже на правило округлення до десятків. Сформулюй правило самостійно. Округли кожне число до сотень.

190, 880, 679, 899, 451.

- 139.** $600 + 300 - 100$ $400 + 200 + 50$ $67 - 5 \cdot 9$
 $1000 - 500 - 300$ $800 - 600 + 9$ $27 + 7 \cdot 7$

- 140.** $600 + 7$ $300 + 20$ $658 - 8$ $450 + 8$
 $607 - 7$ $320 - 20$ $732 - 30$ $458 - 8$

141. Художниця за 1 год розмальовує 7 ялинкових іграшок, а її учениця — на 4 іграшки менше. За скільки годин вони розмалюють 50 ялинкових іграшок, якщо працюватимуть разом?

142. Тарас за 1 год прополов у теплиці 6 рядків полуниці, а Мар'яна — 4 рядки. За скільки годин вони прополють 30 рядків полуниці, якщо працюватимуть разом?

143. $578 - 8$

$$5 \cdot (406 - 400)$$

$457 - 7 - 50$

$$3 \cdot (108 - 100) : 6$$

144. Збільш на 1 кожне число в таблиці.

99	145	109	299	407	89	589
----	-----	-----	-----	-----	----	-----

145. Між якими розрядними числами міститься кожне число? Запиши за допомогою нерівності.

675, 943, 125, 376, 209, 411, 505.

146. Округли до сотень кожне число.

378, 487, 189, 538, 690, 370, 809.

147. $349 - 9 - 40$

$$670 - 70 + 5$$

$$581 - 80 - 1$$

$$3 + 300$$

$$30 + 900$$

$$99 + 100$$

$$(420 - 400) : 4$$

$$7 \cdot (810 - 800)$$

$$(550 - 500) : 5$$

148. Виконай дії з іменованими числами.

$$20 \text{ хв} + 25 \text{ хв}$$

$$9 \text{ хв} + 17 \text{ хв}$$

$$22 \text{ с} + 28 \text{ с}$$

$$45 \text{ хв} - 17 \text{ хв}$$

$$30 \text{ хв} + 30 \text{ хв}$$

$$60 \text{ с} - 15 \text{ с}$$

$$45 \text{ хв} + 15 \text{ хв}$$

$$1 \text{ год} - 15 \text{ хв}$$

$$1 \text{ хв} - 30 \text{ с}$$

- 149.** 1) Пасажир поспішає на потяг до Запоріжжя. Скільки хвилин залишилося до відправлення потяга?

- 2) Визнач за табло, коли прибуває потяг із Дніпра. О котрій годині потяг виїхав із Дніпра, якщо відомо, що на дорогу він витрачає 9 год 10 хв? Такі задачі розв'язуємо дією віднімання.
 $20 \text{ год } 16 \text{ хв} - 9 \text{ год } 10 \text{ хв} = 11 \text{ год } 6 \text{ хв}$

Це задача на обчислення часу початку події.

- 150.** Трамвай перебував на маршруті 6 год і повернувся в парк о 13 год. О котрій годині трамвай вийшов на маршрут?
- 151.** О котрій годині почалися заняття в секції карате, якщо вони тривали 45 хв і закінчились о 17 год 45 хв?

- 152.** Вистава тривала 3 год і закінчилась о 22 год. О котрій годині почалася вистава?

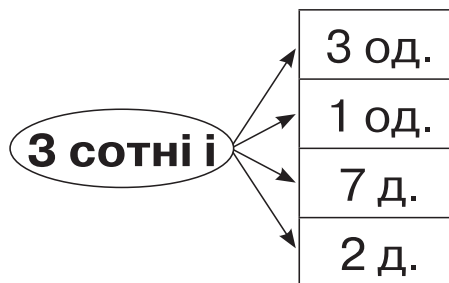
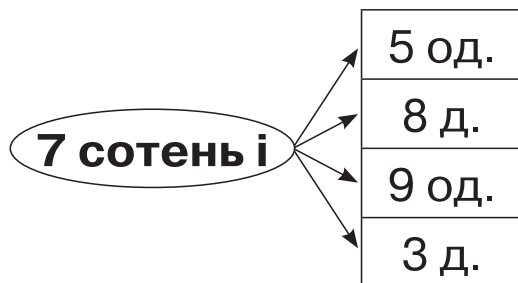

- 153.** 12 год + 10 год
 45 хв + 35 хв
 75 хв – 50 хв

- 35 с + 25 с
 9 год 40 хв – 3 год
 12 год 30 хв – 20 хв

154. Утвори числа за схемами й запиши їх.

155. Порівняй.

5 д. і 5 с.

7 с. 3 д. і 7 с. 3 од.

4 с. 3 од. і 3 с. 4 од.

2 с. 9 д. і 2 с. 1 од.

156. 1) Прочитай записи.

$$c + 56$$

$$400 + 40 = 440$$

$$48 + 2 = 50$$

$$a : 3 = 9$$

$$45 > 34$$

$$70 < 100 - 15$$

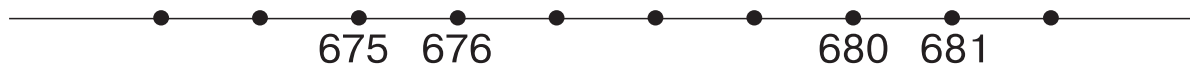
$$3 \cdot (c - 5)$$

$$45 > 5 \cdot a$$

2) Запиши в перший рядок вирази, у другий — рівності, у третій — нерівності.

157. Які числа розміщені між числами 676 і 680?

Це запитання можна сформулювати по-іншому: які числа є розв'язками нерівності $676 < x < 680$?

Нам відомо, що між цими числами розміщені три числа 677, 678, 679. Вони й будуть розв'язками нерівності. Запишемо відповідь:

$$x_1 = 677, x_2 = 678, x_3 = 679.$$

158. Запиши всі розв'язки нерівності: $5 < c < 12$; $x < 4$.

159. $78 + 7 \cdot 3$

$200 + 3 \cdot 10$

$24 : (2 \cdot 3)$

$90 - 9 \cdot 5$

$800 + (78 + 12)$

$3 \cdot 5 \cdot 2$

160. Потяг вийшов зі станції відправлення о 14 год і прибув на кінцеву станцію о 21 год 30 хв. Скільки часу потяг був у дорозі?

161. Футбольний матч тривав 1 год 49 хв і закінчився о 20 год 49 хв. О котрій годині почався футбольний матч?

162. Дівчатка 40 хв каталися на роликах і розійшлися по домівках о 15 год 50 хв. О котрій годині вони почали кататися на роликах?

163. $500 + 5 \cdot 10$ $859 - 3 \cdot 3$ $2 \cdot 7 \cdot 4$ $3 \cdot 9 \cdot 3$

164. 1) Збільш на 700 кожне число в таблиці.

40	7	80	99	13	50
----	---	----	----	----	----

2) Запиши відповіді в порядку збільшення.

165. Розв'яжи рівняння.

$$56 - c = 39$$

$$b - 56 = 39$$

$$d + 39 = 56$$

166. Запиши всі розв'язки нерівності $d < 6$.

167. За 1 год один токарь виготовляє 3 деталі, а інший — удвічі більше. Скільки годин їм знадобиться, щоб удвох виготовити 54 деталі?

168. За зміну одна бригада монтерів прокладає 1 км кабелю, а інша — удвічі більше. Скільки кілометрів кабелю прокладуть дві бригади за робочий тиждень (5 днів), якщо працюватимуть разом?

169. Виконай дії з іменованими числами.

$$40 \text{ км} : 5$$

$$36 \text{ м} : 4 \text{ м}$$

$$60 \text{ хв} : 10$$

$$40 \text{ грн} : 8$$

$$36 \text{ дм} : 9 \text{ дм}$$

$$8 \text{ год} : 4$$

170. Знайди периметр квадрата зі стороною 8 мм.

171. Для прикрашання класної кімнати до Нового року дівчатка виготовляли паперові ліхтарики. За 1 год Ліда виготовляє 6 паперових ліхтариків, а Іванка — 4 ліхтарики. За скільки годин дівчатка виготовлять 30 ліхтариків, якщо працюватимуть разом?

172. Розв'яжи рівняння.

$$42 : a = 7$$

$$c : 1 = 10$$

$$20 \cdot x = 0$$

173. Запиши вирази й обчисли їх значення.

- Суму чисел 500 і 300 зменшити на їх різницю.
- Добуток чисел 8 і 4 зменшити на їх частку.
- Частка суми чисел 17 і 15 та числа 8.

174. Знайди значення виразу $100 - a \cdot b$, якщо $a = 7$, $b = 5$; якщо $a = 9$, $b = 6$; якщо $a = 10$, $b = 1$.

175. Порівняй.

$$400 + 1 \text{ і } 400 + 10$$

$$700 + 6 \text{ і } 70 + 6$$

$$543 - 3 \text{ і } 543 - 40$$

$$435 + 5 \text{ і } 435 + 50$$

176. $56 : 8 \cdot 5$

$$48 - 48 : 6$$

$$30 + 15 : 5$$

$$4 \cdot 6 : 8$$

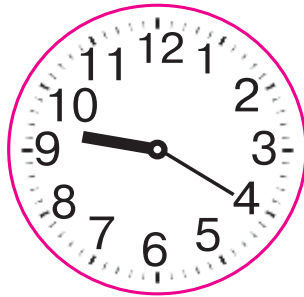
$$(48 - 48) : 6$$

$$(30 + 15) : 5$$

177. На пошиття трьох костюмів витрачають 9 м тканини. Скільки таких костюмів можна пошити із 30 м тканини?

178. Майстриня-кондитерка за 8 год роботи прикрасила 72 торти, а її учениця за 4 год — 24 торти. Хто з них прикрасив більше тортів за 1 год? На скільки тортів більше?

- 179.** Скільки часу пройшло від початку доби, якщо зараз: 2 год ночі; 5 год дня; 7 год вечора? Запиши відповіді.
- 180.** Планшет заряджали 2 год і від'єднали від зарядного пристрою о 19 год 20 хв. Який годинник показує час, коли планшет підключили до зарядного пристрою?

- 181.** Накресли коло із центром у точці O й радіусом 2 см.

- **182.** У зоопарку — 25 мавп, 14 папуг, 5 левів, 3 лані, 55 рожевих фламінго і 3 удави. Скільки в зоопарку тварин, покритих пір'ям? Скільки в зоопарку тварин, покритих шерстю?

- **183.** Яку масу можна відміряти гирями 1 г, 2 г, 4 г і 8 г, якщо класти гирі тільки на одну шальку терезів? Назви всі можливі варіанти.

- 184.** $500 + 6 \cdot 5$ $800 + (56 + 44)$ $100 - 80 + 900$

- 185.** На пошиття двох комбінезонів для собак витрачають 18 дм тканини. Скільки дециметрів тканини потрібно на пошиття п'яти таких комбінезонів?

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 1000

Усне додавання і віднімання

- **186.** Назви по порядку числа від 987 до 1000.
- **187.** Полічи сотнями від п'ятисот до тисячі.
- 188.** Розклади на розрядні доданки числа.
273, 777, 804, 420, 101.
- 189.** Запиши як одне число суму розрядних доданків.
 $700 + 3$ $200 + 50 + 9$ $500 + 70$ $600 + 6$
 $900 + 6$ $800 + 10 + 3$ $200 + 20$ $600 + 60$
- 190.** Пригадай, як виконують дії із сотнями.
 $400 + 500 = 900$ $900 - 500 = 400$
4 с. + 5 с. = 9 с. 9 с. - 5 с. = 4 с.
- 191.** Обчисли з поясненням.
 $100 + 300$ $700 - 200$ $400 + 600 - 500$
 $800 + 200$ $700 - 600$ $300 - 100 + 800$
- 192.** $90 - 67$ $4 \cdot (25 : 5)$ $(35 + 28) : 7$ $4 \cdot 5 \cdot 2$
 $73 - 48$ $4 + 25 : 5$ $35 + 28 : 7$ $54 : 9 : 2$
- 193.** 1) Розглянь малюнки. Визнач, яка маса покупки кожної дитини.

400 г

300 г

200 г

200 г

500 г

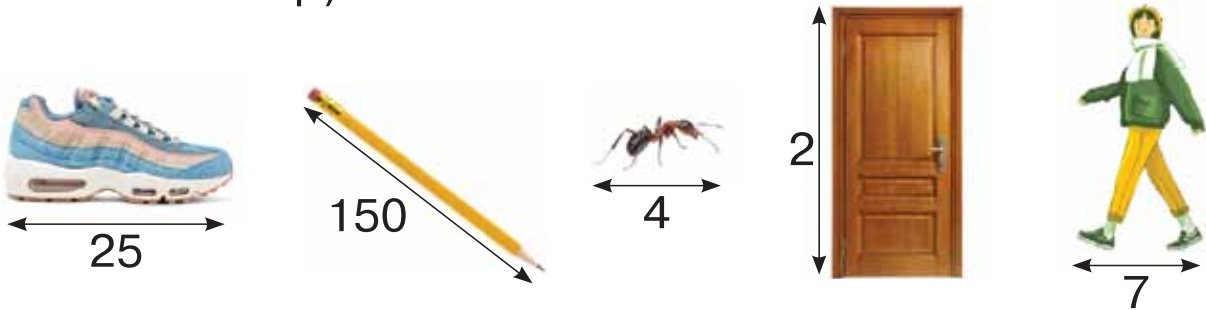

100 г

- Катруся купила батон, сир і печиво.
- Антон купив чай, сир і йогурт.
- Матвій купив батон і сметану.

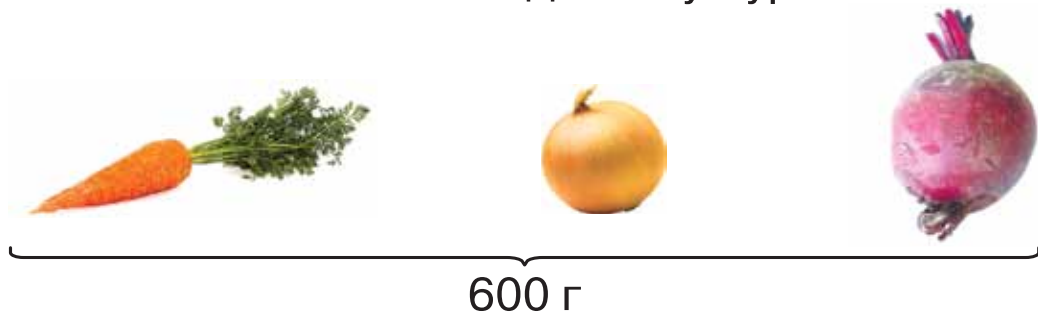
2) Добери такі товари, щоб їхня маса становила:
1 кг, 600 г, 800 г.

- **194.** Назви одиницю довжини, якою скористалися під час вимірювання (метр, сантиметр, дециметр, міліметр).

- **195.** $600 + 400$ $500 - 400 - 30$ $72 : (6 + 2) : 3$
 $500 + 500$ $50 + 50 + 300$ $3 \cdot (4 + 6) : 6$
 $1000 - 800$ $600 - 200 + 400$ $3 \cdot 4 + 6 : 6$

- **196.** Маса цибулини становить 100 г, а маса моркви-ни — така сама. Знайди масу буряка.

- **197.** Збільш на 300 кожне число.
100, 500, 300, 1, 40, 700.

- **198.** Назви число, яке складається: з 3 десятків;
з 8 десятків; з 10 десятків; з 11 десятків;
з 15 десятків.

- **199.** Скільки **всього** десятків у числі: 200, 600, 700, 1000?

200. Визнач, скільки **всього** десятків у кожному числі.
230, 160, 450, 540, 780.

Міркуй так: число 230 складається із числа 200 і числа 30. Число 200 — це 20 десятків, число 30 — це 3 десятки. Отже, у числі 230 **усього** буде $20 + 3$ десятки.

$$230 = 23 \text{ д.}$$

201. Розглянь записи й поясни, як знаходили суму і різницю.

$$60 + 80 = 140$$

$$6 \text{ д.} + 8 \text{ д.} = 14 \text{ д.}$$

$$170 - 80 = 90$$

$$17 \text{ д.} - 8 \text{ д.} = 9 \text{ д.}$$

202. $6 + 7$

$$60 + 70$$

$8 + 4$

$$80 + 40$$

$12 - 9$

$$120 - 90$$

$16 - 8$

$$160 - 80$$

203. $67 - 38$

$$45 + 39$$

$140 - 60 - 15$

$$(120 - 60) : 10$$

$60 + 60 - 30$

$$35 + 35 + 50$$

204. Знайди значення виразу $120 - c \cdot 5$, якщо $c = 8$, $c = 10$, $c = 4$, $c = 2$.

205. Прочитай задачі. Що в них спільного і що відмінного? Розв'яжи задачі.

1) Маса цукерок становить 400 г, а маса печива — 200 г. Яка маса цукерок і печива разом?

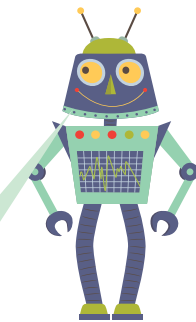
2) Маса цукерок і печива становить 600 г.

Маса цукерок — 400 г. Яка маса печива?

3) Маса цукерок і печива становить 600 г.

Маса печива — 200 г. Яка маса цукерок?

Задачі 2) і 3) є оберненими до задачі 1).

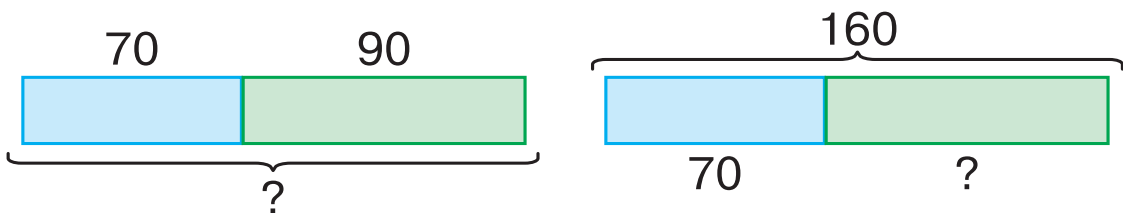

Обернена задача до даної має той самий сюжет і ті самі числа, але розв'язок першої (прямої) задачі стає даним числом оберненої задачі.

206. Прочитай задачі. Розглянь схеми. Що в них спільного і що відмінного? Як називається друга задача стосовно першої?

1) Перше число дорівнює 70, а друге — 90. Яка сума цих чисел?

2) Сума двох чисел дорівнює 160. Перше число дорівнює 70. Чому дорівнює друге число?

Склади ще одну задачу, обернену до першої. Намалюй схему.

 207. Назви одиницю довжини, якою скористалися під час вимірювання (метр, кілометр).

Довжина річки — 200 ...

Ширина стадіону — 100 ...

Висота будинку — 70 ...

Довжина траси
велогонки — 50 ...

208. $60 + 90$

$150 - 70$

$90 + 40$

$160 - 80 + 100$

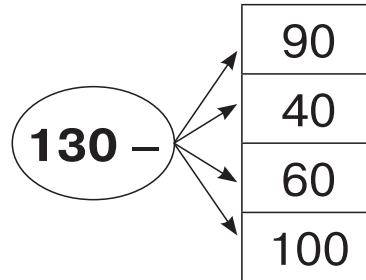
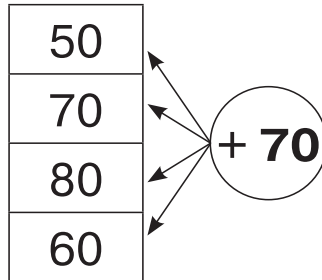
$90 + 40 - 100$

$110 - (37 + 23)$

$(120 - 80) : 8$

$70 - 20 : 10$

$(70 - 20) : 10$

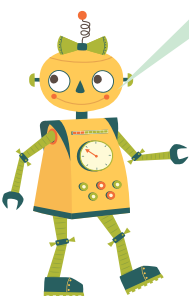
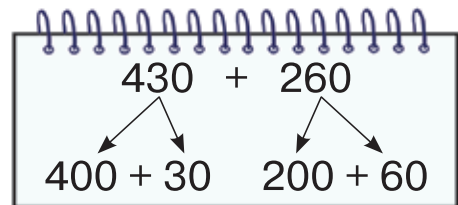
209. Склади задачу про купівлю олівців і фломастерів із числами 80 грн і 40 грн.**210.** Склади вирази за схемами й обчисли їх значення.**211.** Обчисли значення виразів, скориставшись переставною властивістю додавання.

$500 + 5 + 200 + 40 + 2$

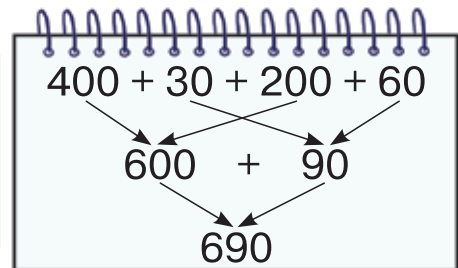
$40 + 20 + 300 + 4 + 100$

212. Поясни, як знаходили суму чисел 430 і 260, скориставшись схемами й записами.

Кожний із доданків розкладаю на сотні й десятки.

Сотні додаю до сотень, десятки додаю до десятків. Знайдені суми додаю.

$$430 + 260 = 400 + 30 + 200 + 60 =$$

$$= (400 + 200) + (30 + 60) = 600 + 90 = 690$$

213. Обчисли з поясненням.

$240 + 320$

$420 + 240$

$630 + 350$

$260 + 210$

$330 + 440$

$220 + 740$

214. Розглянь записи й поясни, як знаходили суми.

$620 + 300 = 920$

$620 + 30 = 650$

$600 + 20$

$600 + 20$

$600 + 300 = 900$

$20 + 30 = 50$

$900 + 20 = 920$

$600 + 50 = 650$

215. Обчисли з поясненням.

$240 + 20$

$420 + 40$

$630 + 30$

$620 + 20$

$240 + 200$

$420 + 400$

$630 + 300$

$620 + 200$

216. Прочитай задачі. Розглянь короткі записи. Що в них спільного і що відмінного?

1) У братів було 170 грн. На букет квітів для бабусі вони витратили 90 грн. Скільки гривень залишилось у братів?

2) У братів було 170 грн. Після того як вони купили букет квітів для бабусі, у них залишилося 80 грн. Скільки гривень коштує букет квітів?

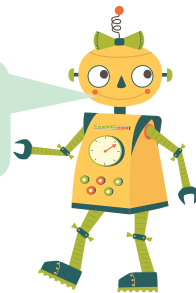
3) Брати купили букет квітів для бабусі за 90 грн, і в них залишилося 80 грн. Скільки гривень було у братів спочатку?

Було — 170 грн
Витратили — 90 грн
Залишилося — ?

Було — 170 грн
Витратили — ?
Залишилося — 80 грн

Було — ?
Витратили — 90 грн
Залишилося — 80 грн

Зверни увагу! Обернених задач є стільки, скільки є числових даних в умові першої задачі.

217. Розв'яжи задачу. Усно склади до неї обернену задачу.

У книжковій шафі стоїть 35 книжок. Із них — 17 енциклопедій, а решта — художні твори. Скільки книжок з художніми творами стоїть на полиці?

218. Запиши в метрах і сантиметрах довжину, подану в сантиметрах.

125 см, 132 см, 230 см, 525 см, 405 см.

Зразок. 125 см = 1 м 25 см

219. Розглянь малюнок і скажи, у який спосіб кожен хлопець вимірював свій зріст.

Хлопці дізналися, що зріст Іллі становить 124 см, а зріст Микити — 1 м 42 см. Хто із хлопців вищий?

220. $400 + 100$
 $450 + 110$

$700 + 200$
 $720 + 260$

$(150 - 90) : 10$
 $100 - 90 : 10$

221. Розв'яжи задачу. Склади обернену до неї задачу.

Ціна пенала — 90 грн, а ціна щоденника — 50 грн. Скільки всього гривень коштують пенал і щоденник?

 222. Купили 300 см рожевої стрічки і 250 см зеленої. Скільки всього сантиметрів стрічки купили?

223. $560 + 30$ $770 + 20$ $30 + 520$ $870 + 10$
 $560 + 300$ $770 + 200$ $300 + 520$ $100 + 870$

224. Розглянь записи й порівняй різні способи обчислення суми $420 + 230$:

1) $420 + 230 = (400 + 200) + (20 + 30) = 600 + 50 = 650$;

2) $420 + 230 = 420 + (200 + 30) = (420 + 200) + 30 = 620 + 30 = 650$;

3) $420 + 230 = 42 \text{ д.} + 23 \text{ д.} = 65 \text{ д.} = 650$.

225. Обчисли зручним для тебе способом.

$360 + 210$ $320 + 30 + 100$ $300 + 50 + 300$
 $420 + 170$ $420 + 400 + 40$ $40 + 200 + 40$

226. Знайди значення виразу $210 + a$, якщо $a = 150$, $a = 10$, $a = 0$, $a = 700$.

227. Розв'яжи задачі. Що в них спільного і що відмінного?

1) Купили 5 пакетів соку, по 2 л в кожному. Скільки літрів соку купили?

2) Купили 10 л соку, розлитого в пакети по 2 л. Скільки пакетів соку купили?

Склади ще одну задачу, обернену до першої.

228. Розв'яжи задачу. Склади до неї дві обернені. Запиши їх коротко.

Зібрали 80 кг яблук. Із 20 кг яблук зварили варення, а решту — засушили. Скільки кілограмів яблук засушили?

229. Запиши в гривнях і копійках вартість, подану в копійках: 250 коп., 510 коп., 325 коп., 850 коп., 480 коп., 630 коп.

Зразок. 250 коп. = 2 грн 50 коп.

230. Знайди значення виразу $c + 420$, якщо $c = 40$, $c = 70$, $c = 510$.

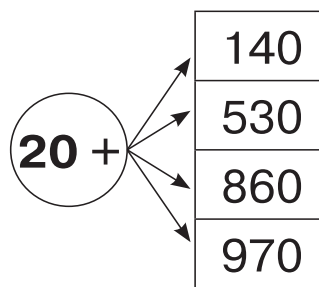
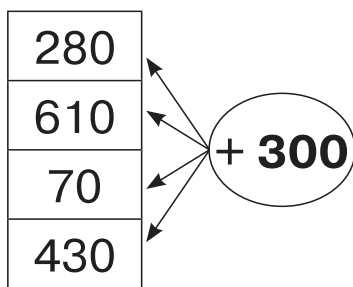

231. Розв'яжи задачу. Склади до неї обернену.

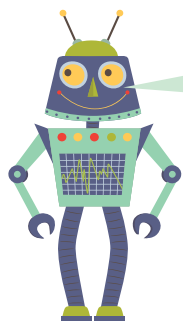
Сергійко купив футбольний м'яч за 300 грн і в нього залишилося 200 грн. Скільки гривень було в Сергійка спочатку?

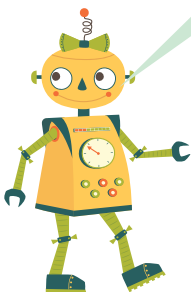
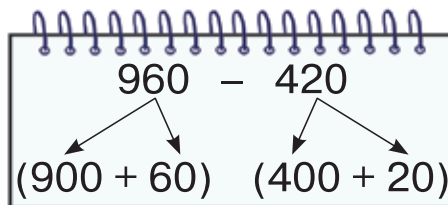
232. Склади вирази за схемами й обчисли їх значення.

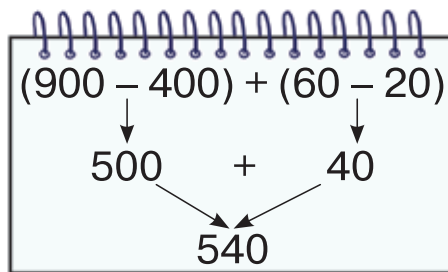
233. Поясни, як знаходили різницю чисел 960 і 420, скориставшись схемами й записами.

Кожне із чисел розкладаю на розрядні доданки.

Сотні віднімаю від сотень, десятки — від десятків. Знайдені різниці додаю.

$$960 - 420 = (900 + 60) - (400 + 20) = \\ = (900 - 400) + (60 - 20) = 540$$

234. Обчисли з поясненням.

$$670 - 230 \quad 740 - 120 \quad 550 - 220 \quad 990 - 610$$

235. Розглянь записи й поясни, як знаходили різниці.

$$\begin{array}{r} 760 - 500 = 260 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 700 + 60 \\ 700 - 500 = 200 \\ 200 + 60 = 260 \end{array} \quad \begin{array}{r} 760 - 50 = 710 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 700 + 60 \\ 60 - 50 = 10 \\ 700 + 10 = 710 \end{array}$$

236. Обчисли з поясненням.

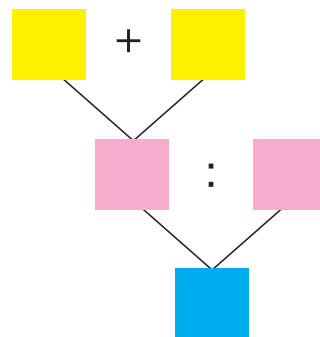
$$\begin{array}{cccc} 530 - 200 & 860 - 40 & 790 - 60 & 250 - 20 \\ 530 - 20 & 860 - 400 & 790 - 600 & 250 - 200 \end{array}$$

237. Розв'яжи рівняння.

$$340 + x = 490 \quad c - 120 = 630 \quad a + 50 = 780$$

238. Прочитай задачу. Склади вираз, скориставшись блок-схемою.

Тато купив у магазині молочні продукти на суму 45 грн і овочі — на 35 грн. У касі він розрахувався купюрами по 10 грн. Скільки купюр він дав касирові?

239. Побудуй блок-схему до задачі та склади вираз.

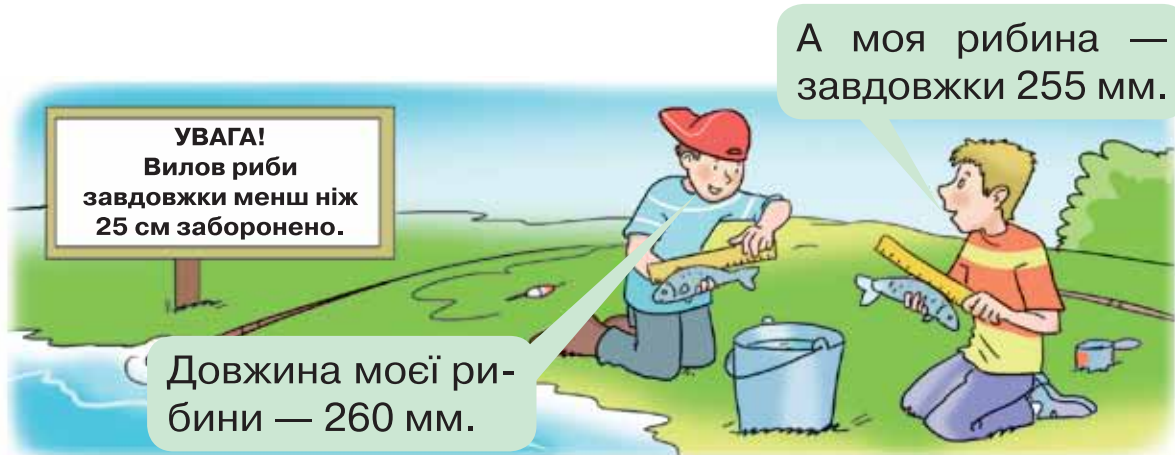
Для виготовлення іграшкових тварин Валя принесла на урок 22 каштани, а Варя — 18 каштанів. Миколка роздав каштани порівну восьми учням. Скільки каштанів отримав кожний учень?

240. Запиши в сантиметрах і міліметрах довжину, подану в міліметрах.

$$275 \text{ мм}, 135 \text{ мм}, 537 \text{ мм}, 456 \text{ мм}$$

Зразок. $275 \text{ мм} = 27 \text{ см } 5 \text{ мм}$

241. Розглянь малюнок. Опиши ситуацію. Чи дотримуються хлопці правил риболовлі?

242. Знайди значення виразу $650 - c$, якщо $c = 30$, $c = 300$, $c = 500$, $c = 50$.

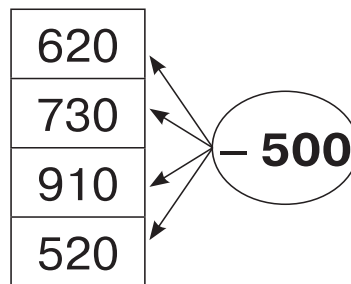
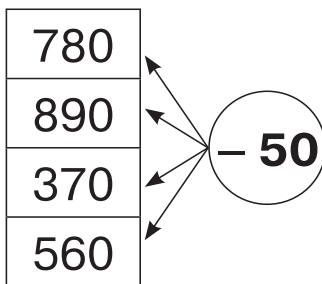

243. Прочитай задачу та склади вираз.

Купили 300 г макаронів і 500 г молока. Для приготування обіду використали 600 г цих продуктів. Скільки грамів продуктів залишилося?

244. Склади вирази за схемами й обчисли їх значення.

245. Розглянь записи й порівняй різні способи обчислення різниці $970 - 230$:

1) $970 - 230 = (900 - 200) + (70 - 30) = 700 + 40 = 740$;

2) $970 - 230 = (970 - 200) - 30 = 770 - 30 = 740$;

3) $970 - 230 = 97 \text{ д.} - 23 \text{ д.} = 74 \text{ д.} = 740$.

246. Обчисли зручним для тебе способом.

$$360 - 250 \quad 940 - 630 \quad 270 - 160 \quad 890 - 240 - 240$$

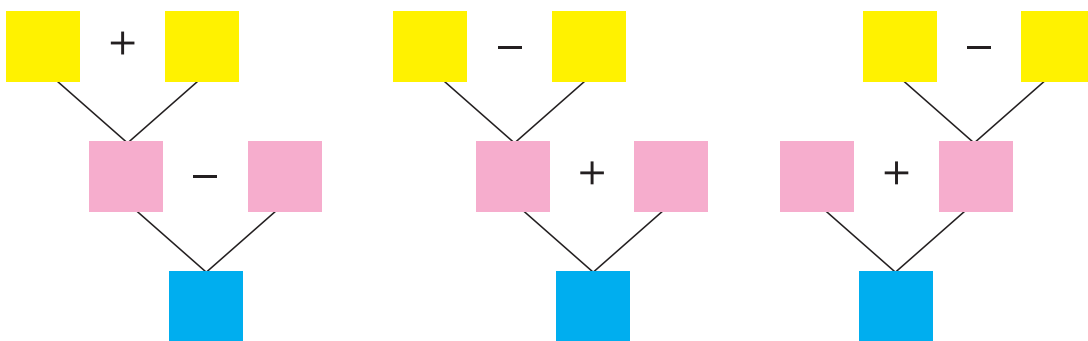
247. $560 - 3 \cdot 10$ $120 - 80 : 8$ $670 - 540 - 50$
 $560 + 3 \cdot 10$ $(120 - 80) : 8$ $60 + 70 + 320$

248. Перевір розв'язання рівняння.

$$\begin{array}{lll} 780 - c = 520 & m + 120 = 740 & k - 40 = 150 \\ c = 780 - 520 & m = 740 + 120 & k = 150 + 40 \\ c = 260 & m = 860 & k = 190 \end{array}$$

 249. Прочитай і порівняй задачі. Розв'яжи першу задачу трьома способами за поданими схемами. Чи є різні способи для розв'язування другої задачі?

1) В одній цистерні було 500 л води, а в іншій — 400 л. Для поливу городу використали 300 л. Скільки літрів води залишилось у двох цистернах?

2) В одній цистерні було 400 л води, а в іншій — 300 л. Для поливу городу використали 600 л води. Скільки літрів води залишилось у двох цистернах?

 250. У пляшці було 870 г олії. Першого разу використали 200 г олії, а другого — 150 г. Скільки грамів олії залишилось у пляшці?

251. Розв'яжи рівняння.

$$230 + n = 470$$

$$5 \cdot c = 45$$

$$90 : b = 10$$

252. Виконай віднімання й перевір додаванням.

$$480 - 140$$

$$170 - 50$$

$$940 - 620$$

$$380 - 280$$

253. Розглянь записи й поясни, як знаходили суму $450 + 50$.

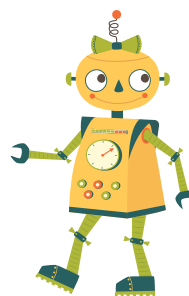
$$450 + 50 = 500$$

$$400 + 50$$

$$50 + 50 = 100$$

$$400 + 100 = 500$$

254. Обчисли з поясненням.

$$540 + 60$$

$$890 + 10$$

$$320 + 80$$

$$670 + 30$$

255. Знайди значення виразу $c + 20$, якщо $c = 480$, $c = 780$, $c = 980$.

256. $560 + 110 + 30$ $230 + 120 + 50$ $470 - 140 + 70$

257. Виконай дії з іменованими числами.

$$45 \text{ м} : 5$$

$$30 \text{ т} + 170 \text{ т}$$

$$110 \text{ кг} - 6 \text{ кг} \cdot 5$$

$$80 \text{ дм} : 10 \text{ дм}$$

$$860 \text{ л} - 230 \text{ л}$$

$$60 \text{ км} + 8 \text{ км} \cdot 5$$

258. Прочитай вирази й визнач, які з них не мають змісту.

$$5 \text{ л} + 15 \text{ м}$$

$$72 \text{ см} : 8 \text{ см}$$

$$300 \text{ кг} - 200 \text{ м}$$

$$5 \text{ мм} + 17 \text{ мм}$$

$$24 \text{ ц} : 8 \text{ дм}$$

$$150 \text{ т} + 50 \text{ т}$$

259. Запиши одиниці довжини від найменшої до найбільшої.

1 см, 1 м, 1 мм, 1 км, 1 дм.

260. В овочесховищі було 420 ц овочів. За день привезли 80 ц моркви і 200 ц буряків. Скільки центнерів овочів стало в овочесховищі?

261. Склади задачу на знаходження суми, яка містить числа 430, 300 і 70.

262. Знайди значення виразу $a + 70$, якщо $a = 730$, $a = 330$, $a = 130$.

263. До зупинки автомобіль проїхав 220 км, після зупинки — ще 240 км і зробив другу зупинку. На третьому відрізку свого шляху автомобіль проїхав 110 км. Який шлях проїхав автомобіль?

264. Зменш на 40 кожне число в таблиці.

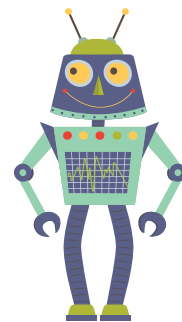
160	580	440	750	680	290	940	340
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

265. Розглянь записи й поясни, як знаходили різницю.

$$400 - 80 = 320$$

↙ ↘

$$300 + 100$$
$$100 - 80 = 20$$
$$300 + 20 = 320$$

266. Обчисли з поясненням.

$700 - 40$

$900 - 30$

$1000 - 80$

$200 - 60$

267. Порівняй.

$500 - 70$ і 430

$240 - 130$ і $20 + 100$

$300 - 60$ і 24

$600 - 60$ і $600 + 60$

$800 - 80$ і 720

$340 + 140$ і $690 - 250$

- 268.** Запиши вирази й обчисли їх значення.
- Суму чисел 300 і 500 зменшити на 70.
 - Різницю чисел 500 і 50 збільшити на 340.
 - До суми чисел 340 і 120 додати їх різницю.

- 269.** Запиши рівності, заповнивши пропуски.

$1 \text{ км} = \square \text{ м}$

$10 \text{ мм} = \square \text{ см}$

$1 \text{ дм} = \square \text{ см}$

$10 \text{ дм} = \square \text{ м}$

- 270.** Виконай дії з іменованими числами.

$700 \text{ км} - 80 \text{ км}$

$100 \text{ т} - 80 \text{ т}$

$340 \text{ см} + 120 \text{ см}$

$800 \text{ кг} - 30 \text{ кг}$

$670 \text{ л} - 350 \text{ л}$

$72 \text{ ц} : 9 \text{ ц}$

- 271.** Розв'яжи задачі.

1) Сума трьох чисел дорівнює 800. Перше число — 300, друге — 200. Знайди третє число.

2) Сума трьох чисел дорівнює 490. Друге число — 250, третє — 130. Знайди перше число.

- 272.** Склади задачу про знаходження невідомого доданка із числами 100, 400, 700.

- 273.** Знайди значення виразу $c - 40$, якщо $c = 300$, $c = 800$, $c = 1000$.

- 274.** Сума трьох чисел дорівнює 130. Перше число — 50, третє — 30. Знайди друге число.

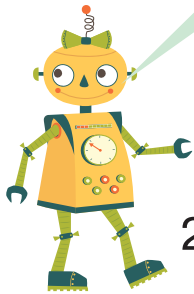
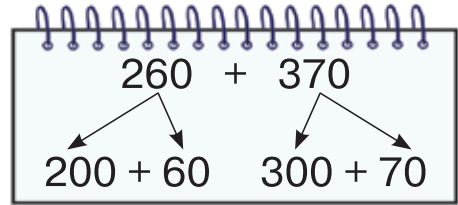
- 275.** Збільш на 130 кожне число в таблиці.

160	540	440	750	620	230	740	340
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

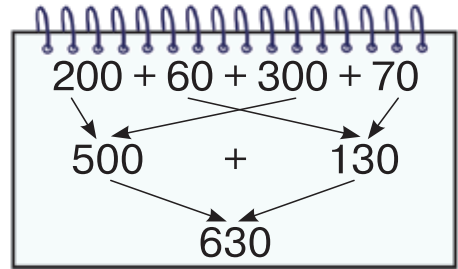
276. Поясни, як знаходили суму чисел 260 і 370, скориставшись схемами й записами.

Кожний з доданків розкладаю на сотні й десятки.

Сотні додаю до сотень, десятки — до десятків. Знайдені суми додаю.

$$260 + 370 = 200 + 60 + 300 + 70 = 500 + 130 = 630$$

277. Обчисли з поясненням.

$270 + 380$

$550 + 370$

$480 + 350$

$190 + 90$

$70 + 260$

$620 + 380$

278. Розглянь інший спосіб знаходження суми чисел 260 і 370.

$260 + 370 = 630$

$26 \text{ д.} + 37 \text{ д.} = 63 \text{ д.}$

279. Обчисли зручним для тебе способом.

$270 + 470$

$150 + 680 - 320$

$530 + 280$

$780 - 530 + 60$

280. Запиши одиниці маси від найменшої до найбільшої.

1 ц, 1 кг, 1 т, 1 г.

281. Запиши рівності, заповнивши пропуски.

$1 \text{ т} = \square \text{ кг}$

$1 \text{ т} = \square \text{ ц}$

$1 \text{ кг} = \square \text{ г}$

$1 \text{ ц} = \square \text{ кг}$

282. Порівняй.

5 т і 5 ц

1 кг і 500 кг

1 ц 30 кг і 150 кг

1 т і 300 кг

1000 г і 1 кг

1 т і 350 кг

283. Розв'яжи задачу, скориставшись коротким записом і схемою.

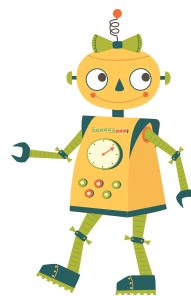
У трьох кошиках лежить 70 кг яблук. У першому й другому — 50 кг яблук, у другому й третьому — 55 кг. Скільки кілограмів яблук лежить у кожному кошику?

$$70 \text{ кг} \left\{ \begin{array}{l} \text{I} - ? \\ \text{II} - ? \\ \text{III} - ? \end{array} \right\} 50 \text{ кг} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{I} - ? \\ \text{II} - ? \\ \text{III} - ? \end{array}} \right\} 55 \text{ кг}$$

1) $70 - 50 = \square$ (кг);

2) $\square - \square = \square$ (кг);

3) $\square - \square = \square$ (кг).

284. Розв'яжи задачу, скориставшись коротким записом.

У коробці лежать олівці, ручки та фломастери. Усього — 65 штук. Відомо, що олівців і ручок разом 38 штук, а ручок і фломастерів — 42. Скільки окремо олівців, ручок і фломастерів лежить у коробці?

$$65 \text{ шт.} \left\{ \begin{array}{l} \text{Ол.} - ? \\ \text{Р.} - ? \\ \text{Фл.} - ? \end{array} \right\} 38 \text{ шт.} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{Ол.} - ? \\ \text{Р.} - ? \\ \text{Фл.} - ? \end{array}} \right\} 42 \text{ шт.}$$

285. За три дні туристи подолали відстань завдовжки 130 км. Другого і третього дня вони проходили по 40 км. Скільки кілометрів пройшли туристи першого дня?

$$286. \quad 450 + 480$$

$$780 + 160$$

$$700 - 60 + 180$$

$$170 + 80 + 90$$

$$180 + 180 + 180$$

$$270 + 270 + 270$$

287. Обчисли ланцюжком по колу.

$32 - 15$

$27 + 29$

$4 + 29$

$8 \cdot 4$

$42 - 38$

$17 + 25$

$56 : 7$

$33 - 6$

288. Розглянь записи й поясни, як знаходили різницю $540 - 90$ різними способами.

1 $540 - 90$

$400 + 140$

$140 - 90 = 50$

$400 + 50 = 450$

2 $540 - 90$

$40 + 50$

$540 - 40 = 500$

$500 - 50 = 450$

3 $540 - 90$

$540 - 90 = 450$

$54 \text{ д.} - 9 \text{ д.} = 45 \text{ д.}$

289. Обчисли зручним для тебе способом.

$920 - 70$

$560 - 80$

$150 + 90 - 70$

$780 - 90$

$620 - 50$

$540 - 70 - 80$

290. $560 + 370$

$300 - 70 + 180$

$360 + 60 - 120$

$170 + 530$

$820 - 50 - 120$

$500 - 70 - 40$

291. Розв'яжи рівняння.

$m - 340 = 280$

$n + 70 = 320$

$c - 80 = 340$

292. Прочитай задачу. Розглянь два способи її розв'язування. Чим вони різняться?

Купили кефір, йогурт і сир загальною масою 900 г. Маса кефіру та йогурту — 700 г, маса сиру та йогурту — 400 г. Яка маса кожного продукту?

I спосіб

$1) 900 - 400 = \square \text{ (г)}$

$2) \square - \square = \square \text{ (г)}$

$3) \square - \square = \square \text{ (г)}$

II спосіб

$1) 900 - 700 = \square \text{ (г)}$

$2) \square - \square = \square \text{ (г)}$

$3) \square - \square = \square \text{ (г)}$

293. Розв'яжи задачу зручним для тебе способом.

Туристи подолали маршрут завдовжки 190 км. Пішки і на байдарках вони пройшли 110 км. На байдарках і на велосипедах подолали 150 км. Яку відстань туристи пройшли пішки, яку подолали на байдарках, а яку проїхали на велосипедах?

294. Розв'яжи рівняння.

$$p - 60 = 350$$

$$k + 40 = 410$$

$$720 - n = 50$$

295. Розв'яжи задачу, скориставшись коротким записом.

Маса комплексного обіду становить 850 г. Маса борщу й вареників — 650 г, а вареників і узвару — 450 г. Яка маса кожної страви?

$$850 \text{ г} \left\{ \begin{array}{l} \text{Б. — ?} \\ \text{В. — ?} \\ \text{Узв. — ?} \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} 650 \text{ г} \\ 450 \text{ г} \end{array} \right\}$$

296. Розглянь малюнки. Прочитай масу кожного смаколика. Дай відповіді на запитання.

- 1) Яка маса кекса й морозива разом?
- 2) Яка маса двох круасанів і шоколаду?
- 3) Що важче: кекс чи круасан? На скільки грамів важче?
- 4) Яка маса цукерок, шоколаду й шматка торта?

297. Розглянь записи й поясни, як знаходили різницю $730 - 290$ різними способами.

1 $730 - 290$
 $730 - 200 = 530$
 $530 - 90 = 440$

2 $730 - 290 = 440$
 $73 \text{ д.} - 29 \text{ д.} = 44 \text{ д.}$

3 $730 - 290 = 730 - 300 + 10 = 430 + 10 = 440$

298. Обчисли з поясненням.

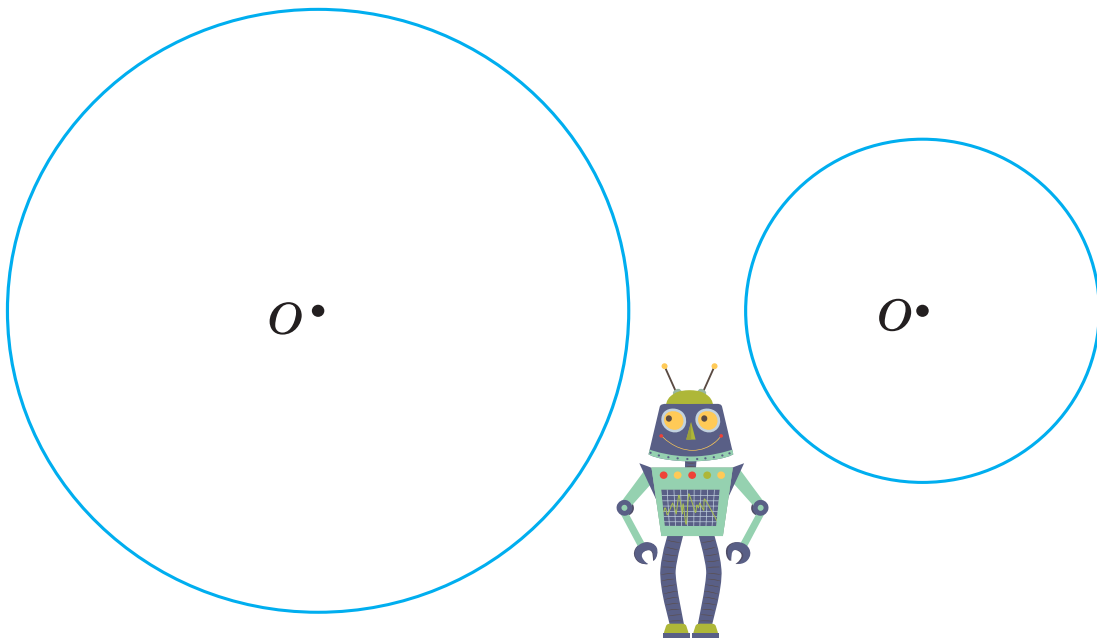
$420 - 160$ $730 - 580$ $840 - 290$ $580 - 190$

299. Обчисли зручним для тебе способом.

$860 - 180$ $700 - 170$ $610 - 160$ $1000 - 340$

300. $520 - 140$ $420 + 190 + 200$ $180 - 90 + 450$
 $430 - 380$ $670 - 300 - 180$ $740 - 20 - 180$

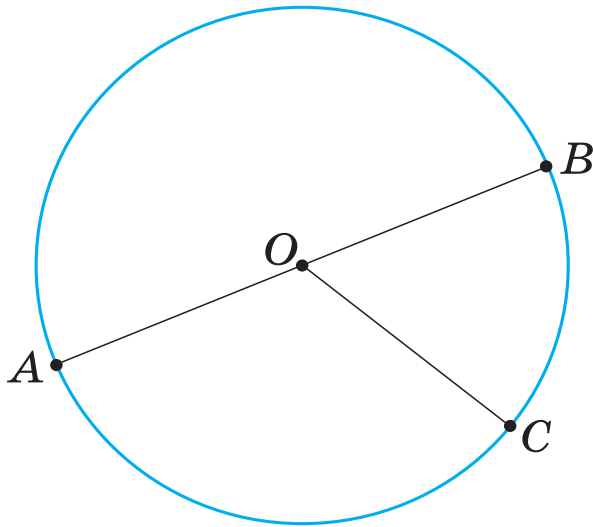
301. Визнач радіус кожного кола.

Радіус кола коротко позначають латинською буквою r .

Записують: $r = 35 \text{ мм.}$

302. Як можна назвати відрізки OA , OB , OC ? Яка їх довжина? Яка довжина відрізка AB ?

OA , OB , OC — радіуси.
 AB — діаметр.
 $AB = AO + OB$

Відрізок, що сполучає дві точки на колі і проходить через його центр, називають **діаметром кола**.
 Діаметр позначають буквою d .
 Діаметр дорівнює двом радіусам: $d = r + r$.

303. Прочитай задачу. Визнач, який із виразів є розв'язанням задачі.

Відстань від Києва до Умані становить 210 км, а від Умані до Одеси — на 60 км більша. Яка відстань від Києва до Одеси через Умань?

$$210 + 60$$

$$210 - 60 + 210$$

$$210 + (210 + 60)$$

$$210 - (210 - 60)$$

304. Під час тренування Олексій присідав на лівій нозі 4 рази, а потім 3 рази — на правій. Цю вправу він виконував 5 разів. Скільки всього присідань зробив Олексій за тренування?

Визнач, який із виразів точно відповідає умові задачі. Обґрунтуй свою відповідь.

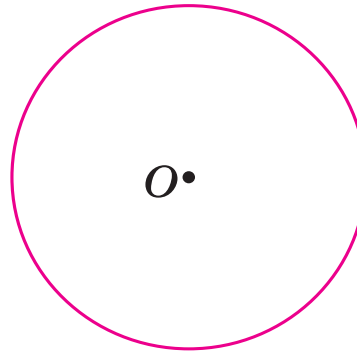
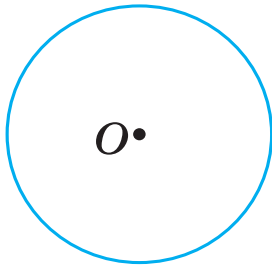
$$3 \cdot 5 + 4 \cdot 5$$

$$(3 + 4) \cdot 5$$

$$(4 + 3) \cdot 5$$

305. Визнач радіус і діаметр кожного кола.

306. Обчисли ланцюжком по колу.

$340 - 70$

$70 + 560$

$420 - 170$

$270 + 150$

$250 - 180$

$630 - 290$

307. Хто з учнів правильно виконав усі завдання?

Тарас

$300 + 40 = 304 \quad 360 + 180 = 540 \quad 400 - 30 < 37$

Олесь

$700 - 50 = 650 \quad 420 + 180 = 600 \quad 340 < 820 - 150$

Іван

$820 - 350 = 470 \quad 550 - 90 = 340 \quad 430 - 130 > 200$

308. Розглянь таблицю. Як знайти невідомі величини? Запиши розв'язання в зошит.

	Маса вмісту банки	Маса порожньої банки	Маса банки та її вмісту разом
	570 г	240 г	?
	320 г	?	410 г
	720 г	260 г	?
	?	260 г	950 г
	350 г	?	470 г
	?	220 г	940 г

309. Маса банки з кетчупом становить 510 г. Маса порожньої банки — 130 г. Скільки грамів кетчупу у двох таких банках?

 310. Чи всі відомі тобі одиниці довжини записані? Назви одиниці, яких немає.

1 км, 1 см, 1 мм.

311. Виконай дії з іменованими числами.

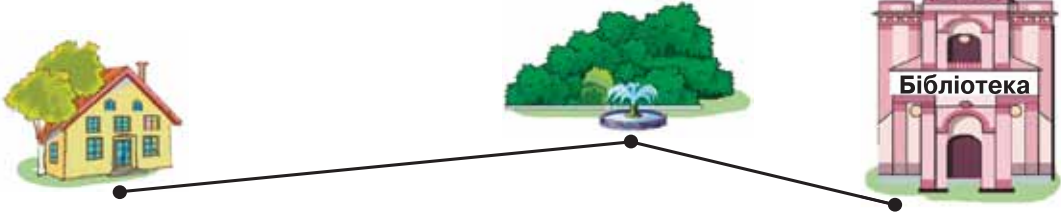
$$300 \text{ км} - 70 \text{ км}$$

$$47 \text{ дм} + 15 \text{ дм} : 5$$

$$5 \text{ мм} \cdot 6 + 70 \text{ мм}$$

$$370 \text{ м} + 5 \text{ м} \cdot 8$$

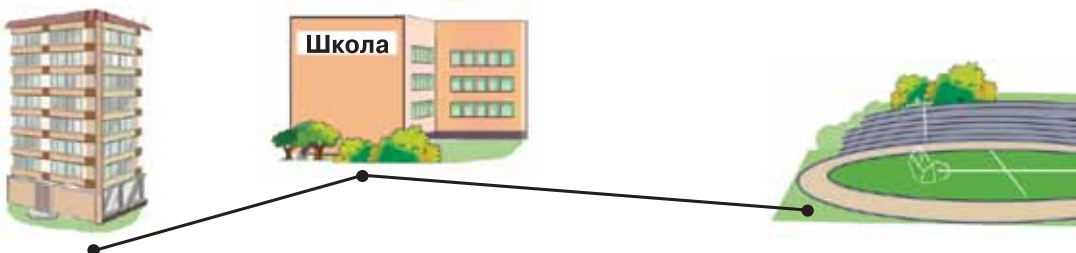
312. Відстань від будинку Уляни до парку становить 290 м, а від парку до бібліотеки — на 120 м менша. Яку відстань долає Уляна, рухаючись від свого дому до бібліотеки й назад?

313. Накресли коло з радіусом 3 см 5 мм. Проведи в ньому радіус і діаметр.

 314. $440 \text{ кг} - 170 \text{ кг}$ $500 \text{ т} - 320 \text{ т}$ $120 \text{ см} - 80 \text{ см}$
 $800 \text{ ц} - 130 \text{ ц}$ $350 \text{ г} + 350 \text{ г}$ $60 \text{ мм} + 90 \text{ мм}$

 315. Відстань від будинку Максима до школи дорівнює 180 м, а від школи до стадіону — на 110 м більша. Яку відстань проходить Максим від свого будинку до стадіону й назад?

316. Склади вирази за схемами й обчисли їх значення.

317. Виконай дії з іменованими числами.

$400 \text{ г} - 340 \text{ г}$	$50 \text{ л} : 10 \text{ л}$	$70 \text{ т} - 15 \text{ т}$
$330 \text{ г} + 670 \text{ г}$	$72 \text{ см} : 8 \text{ см}$	$320 \text{ ц} - 190 \text{ ц}$

318. Визнач масу кожної групи товарів.

 <p>280 г</p> <p>250 г</p>	 <p>1 пачка — 90 г</p>	 <p>400 г</p>
 <p>760 г</p>	 <p>90 г</p>	 <p>350 г</p>

319. Маса футбольного й волейбольного м'ячів становить 730 г. Маса волейбольного м'яча — 280 г. Яка маса двох футбольних м'ячів?

320. Перевір розв'язання рівняння.

$340 - x = 170$	$560 + c = 620$	$a - 120 = 90$
$x = 340 - 170$	$c = 620 - 560$	$a = 120 - 90$
$x = 170$	$c = 160$	$a = 30$

321. Знайди значення виразу $c - (c - 150)$, якщо $c = 320$, $c = 240$, $c = 1000$.

322. 1) Склади вираз до задачі.

У школі навчається 910 учнів. У початковій ланці школи навчається c учнів, а в середній — a учнів. Скільки учнів навчається у старшій ланці школи?

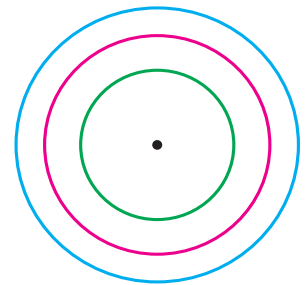
2) Знайди значення виразу, якщо $c = 340$, $a = 380$.

323. 1) Склади вираз до задачі.

З першого куща агрусу зібрали 5 кг ягід, а з другого — n кг. Усі ягоди порівну розклали в банки, по 2 кг в кожну. Скільки банок знадобилося?

2) Знайди значення виразу, якщо $n = 3$, $n = 7$.

324. Скільки кіл з одним центром намальовано? Визнач радіус кожного кола. На скільки міліметрів діаметр найбільшого кола більший за діаметр найменшого кола?

325. Знайди значення виразу $k - (380 + 150)$, якщо $k = 810$, $k = 1000$.

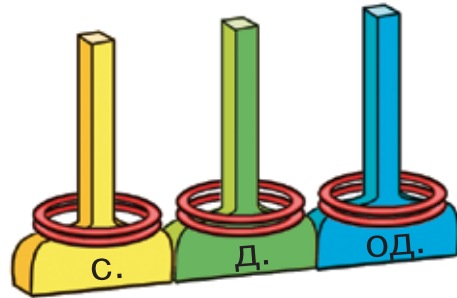
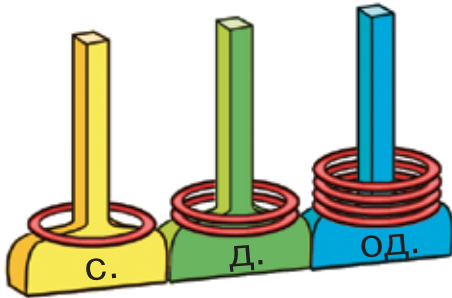

326. Автомобіль виїхав із Хмельницького й приїхав до Житомира. Яку відстань проїхав автомобіль?

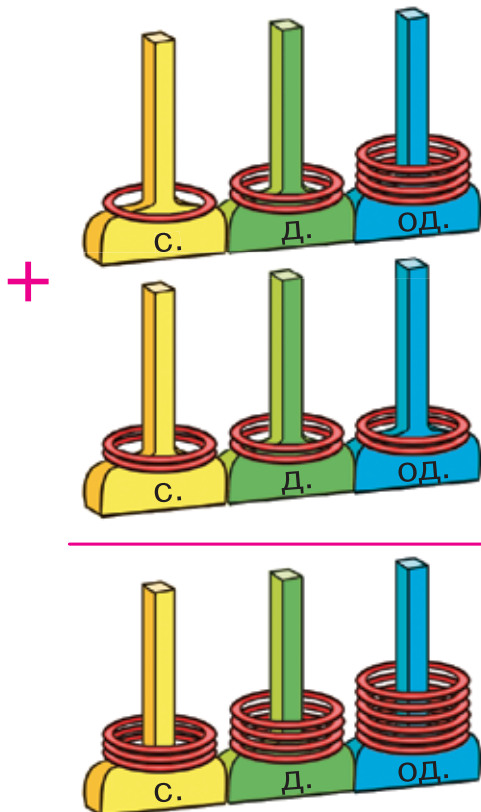

Письмове додавання і віднімання

 327. Які числа зображені на моделях?

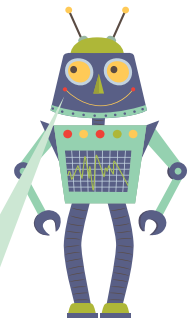

328. Додавати трицифрові числа зручно, якщо доданки записати один під одним: одиниці під одиницями, десятки під десятками, сотні під сотнями. У такий спосіб одиниці додаємо до одиниць, десятки — до десятків, сотні — до сотень. Розглянь малюнок, таблицю і записи. Поясни обчислення суми $124 + 222$.

	С.	Д.	Од.
Доданок	1	2	4
Доданок	2	2	2
Сума	3	4	6

$$\begin{array}{r} 124 \\ + 222 \\ \hline 346 \end{array}$$

Зверни увагу! Письмове додавання починають з одиниць.

329. Поясни, як знаходили кожну суму.

$$\begin{array}{r} + 72 \\ + 26 \\ \hline 98 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 342 \\ + 54 \\ \hline 396 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 285 \\ + 513 \\ \hline 798 \end{array}$$

330. Виконай письмове додавання.

$$\begin{array}{r} + 213 \\ + 135 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} + 256 \\ + 143 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} + 332 \\ + 507 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} + 333 \\ + 215 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} + 421 \\ + 143 \\ \hline \end{array}$$

Письмово додають тоді, коли усно це зробити важко.

331. Знайди суми усно й перевір письмово.

$$75 + 24 \quad 55 + 33 \quad 160 + 325 \quad 444 + 321$$

332. Виконай письмове додавання.

$$734 + 125 \quad 409 + 520 \quad 397 + 602 \quad 342 + 55$$

333. Прочитай задачі та їх розв'язання. Що в них спільне і що відмінне?

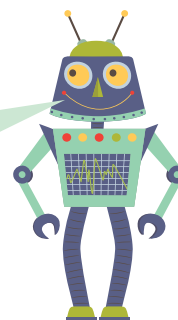
1) Платон заготовив 250 каштанів, а Нестор — на b каштанів більше. Скільки каштанів заготовив Нестор?

$$250 + b$$

2) Платон заготовив 250 каштанів. Це на b каштанів менше, ніж заготовив Нестор. Скільки каштанів заготовив Нестор?

$$250 + b$$

Таке формулювання співвідношення чисел називають **непрямим збільшенням числа**. Знаходимо шукане число дією додавання.

334. Маса дитинчати бегемота становить 225 кг. Це на 133 кг менше, ніж маса слоненяти. Яка маса слоненяти?

335. Розв'яжи рівняння.

$$x - 125 = 324$$

$$c - 450 = 327$$

$$a - 54 = 134$$

336. Виконай письмове додавання.

$$\begin{array}{r} + 516 \\ \hline 142 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 344 \\ \hline 211 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 361 \\ \hline 526 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 524 \\ \hline 475 \end{array}$$

337. Іграшкова машинка коштує 80 грн. Це на 70 грн менше, ніж коштує м'яч. Скільки гривень коштує м'яч?

338. Збільш на 30 кожне число.

30, 100, 530, 710, 820.

339. Зменш на 120 кожне число.

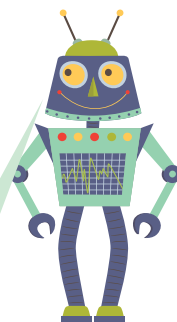
180, 540, 700, 920.

340. $420 - 180$ $630 - 40$ $1000 - 550$ $170 - 80$

341. Розглянь таблицю і записи. Поясни обчислення різниці $563 - 441$.

	С.	Д.	Од.
Зменшуване	5	6	3
Від'ємник	4	4	1
Різниця	1	2	2

$$\begin{array}{r} 563 \\ -441 \\ \hline 122 \end{array}$$

За письмового віднімання розряди зменшуваного і від'ємника пишемо один під одним. Віднімання починаємо з одиниць.

342. Поясни, як знаходили кожну різницю.

$$\begin{array}{r} 88 \\ - 24 \\ \hline 64 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 376 \\ - 23 \\ \hline 353 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 754 \\ - 520 \\ \hline 234 \end{array}$$

343. Виконай письмове віднімання.

$$\begin{array}{r} 275 \\ - 34 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ - 51 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 827 \\ - 316 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 754 \\ - 224 \\ \hline \end{array}$$

344. Виконай письмове віднімання.

$889 - 467$

$707 - 504$

$567 - 53$

$986 - 670$

345. У школі селища Срібне навчається 344 учні, а в школі селища Талалаївка — на 210 учнів менше. Скільки учнів навчається в школі селища Талалаївка?

346. Виконай письмове віднімання.

$547 - 325$

$709 - 603$

$786 - 64$

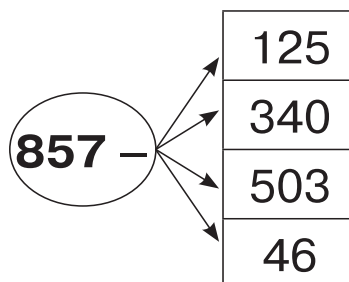
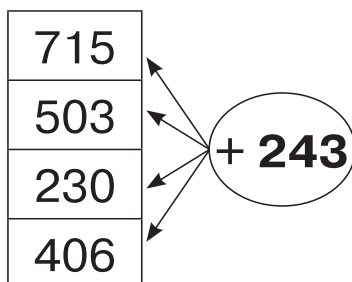
$357 - 240$

347. За записами в щоденнику тренувань Олег проїхав на лижах за зиму 248 км. Це на 27 км більше, ніж проїхав за зиму його товариш Максим. Скільки кілометрів записано в щоденнику тренувань Максима?

348. Склади суми і різниці за схемами. Обчисли їх письмово.

349. Обчисли. Перевір двома способами: додаванням і відніманням.

$459 - 317$

$974 - 651$

$888 - 765$

350. $120 - 5 \cdot 6$

$764 - 7 \cdot 6$

$780 - 6 \cdot 10$

351. Знайди значення виразу $c - 453$, якщо $c = 768$, $c = 975$, $c = 859$.

352. Склади рівняння за твердженнями. Розв'яжи рівняння.

1) Якщо до невідомого числа додати 127, то буде 579.

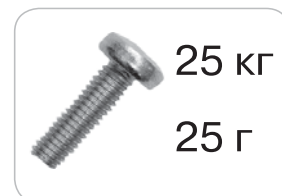
2) Якщо від числа 757 відняти невідоме число, то буде 136.

353. Маса яблук у продовольчій ятці становить 247 кг. Це на 125 кг більше, ніж маса груш. Яка маса груш у продовольчій ятці?

354. Склади задачу за коротким записом. Розв'яжи задачу.

960 кущів $\left\{ \begin{array}{l} \text{Смородина} - ? \\ \text{Порічки} - ? \\ \text{Малина} - ? \end{array} \right\} 440 \text{ кущів} \left. \vphantom{\left\{ \begin{array}{l} \text{Смородина} - ? \\ \text{Порічки} - ? \\ \text{Малина} - ? \end{array} \right\}} \right\} 660 \text{ кущів}$

355. 1) У яких одиницях вимірювали масу кожного об'єкта?

2) Визнач, хто важчий: котик чи кінь? Що важче: книжка чи болт?

356. Знайди невідомі числа.

$$\begin{array}{l} \text{I} - ? \\ \text{II} - 263 \\ \text{III} - ? \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{I} \\ \text{II} \\ \text{III} \end{array}} \right\} 586 \left. \vphantom{\begin{array}{l} \text{I} \\ \text{II} \\ \text{III} \end{array}} \right\} 988$$

357. $234 + 132$ $456 - 134$ $304 + 283$ $999 - 456$

358. Додай до одиниць кожного числа ще 6 одиниць. Поясни, як отримали нове число.

445, 238, 714, 98.

Міркуй так: $445 = 400 + 45$.

$45 + 6 = 51$, $400 + 51 = 451$. Отже, $445 + 6 = 451$.

359. Прочитай пояснення. Розглянь зразок міркування і зразок запису.

Якщо за письмового додавання сума одиниць певного розряду дорівнює 10 або більшому числу, то цей десяток додаємо у вищий розряд (робимо позначку над стовпчиком). Не забуваймо додавати цю одиницю у відповідному розряді!

$$\begin{array}{r} 137 \\ + 256 \\ \hline 393 \end{array}$$

Додаю одиниці. $7 + 6 = 13 = 10 + 3$
(записую цифру 3 в розряді одиниць і помічаю 1 в розряді десятків).

Додаю десятки. $1 + 3 + 5 = 9$
(записую цифру 9 у розряді десятків).

Додаю сотні. $1 + 2 = 3$
(записую цифру 3 в розряді сотень).

360. Поясни, як знаходили кожну суму.

$$\begin{array}{r} \downarrow \\ + 264 \\ + 182 \\ \hline 446 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \downarrow \\ + 176 \\ + 114 \\ \hline 290 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \downarrow \\ + 564 \\ + 245 \\ \hline 809 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 62 \\ + 75 \\ \hline 137 \end{array}$$

361. Виконай письмове додавання.

$$\begin{array}{r} + 327 \\ + 313 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 605 \\ + 345 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 321 \\ + 187 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 438 \\ + 271 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} + 643 \\ + 265 \\ \hline \end{array}$$

362. Виконай письмове додавання.

$513 + 258$

$436 + 47$

$730 + 179$

$744 + 195$

$382 + 335$

$173 + 19$

$604 + 137$

$125 + 138$

363. $8 \cdot 9 + 7 \cdot 8$

$5 \cdot 8 + 9 \cdot 9$

$7 \cdot 9 + 6 \cdot 8$

364. Розглянь ціни на спортивні товари.

210 грн

388 грн

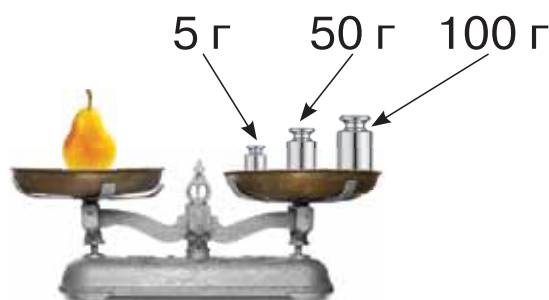
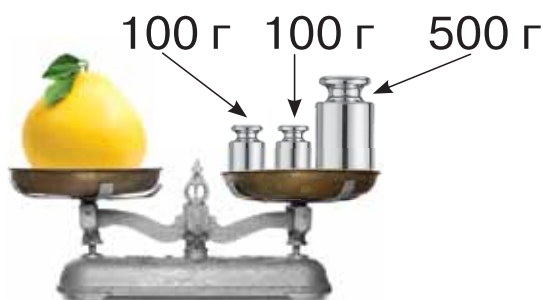
135 грн

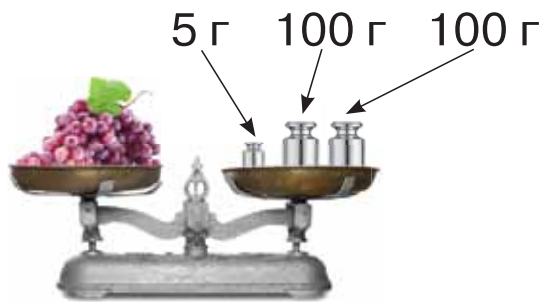
229 грн

245 грн

Мирон хоче купити захисний шолом, гантелі та м'яч. Допоможи йому визначити вартість запланованої покупки.

365. На малюнку вказано, еталоном якої маси є кожна ги́ря. Визнач масу кожного фрукта.

366. Маса гідроцикла становить 143 кг. Це на 538 кг менше, ніж маса моторного човна. Яка маса моторного човна?

367. $418 + 256$ $728 + 152$ $9 \cdot 9 + 6 \cdot 6$ $8 \cdot 8 + 7 \cdot 7$

368. Збільш на 8 кожне число.

7, 37, 137, 337, 737, 937.

369. Виконай обчислення письмово. Перевір.

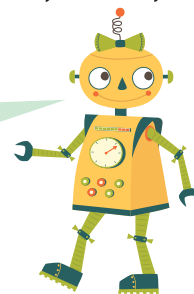
$785 - 324$ $246 + 432$ $958 - 105$ $603 + 206$

370. $567 + 325$ $348 + 261$ $849 + 150$ $152 + 152$

371. Знайди суму трьох послідовних чисел: 125, 126, 127.

	1	2	5
+	1	2	6
	1	2	7

Зверни увагу на те, як правильно записувати три доданки у стовпчик.

372. Визнач, хто з дівчаток правильно записав у стовпчик доданки, обчислюючи суму $412 + 63 + 124$. Обчисли цю суму.

Тетяна	Софія	Оксана	Василина
$\begin{array}{r} 412 \\ + 63 \\ \hline 124 \end{array}$	$\begin{array}{r} 412 \\ + 63 \\ \hline 124 \end{array}$	$\begin{array}{r} 412 \\ + 63 \\ \hline 124 \end{array}$	$\begin{array}{r} 412 \\ + 63 \\ \hline 124 \end{array}$

373. Розглянь ціни на дитячі іграшки.

237 грн

148 грн

285 грн

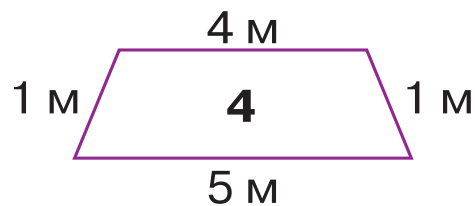
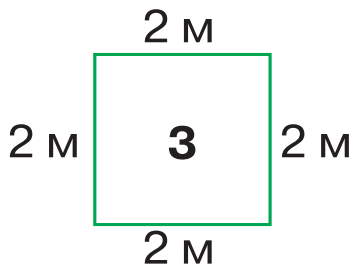
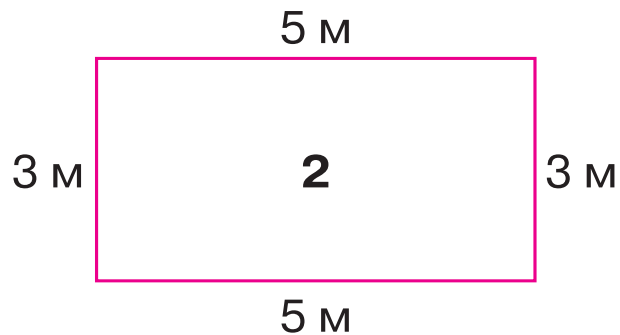
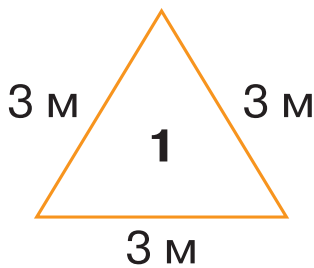
107 грн

183 грн

Марійка хоче купити для своєї ляльки мопед, плаття й диван. Допоможи їй визначити вартість запланованої покупки.

374. У садівника є 12 м декоративного бордюру для обгородження клумби. Форму й розмір клумби він має вибрати із запропонованих варіантів. Допоможи садівникові впоратись із цим завданням. Визнач номери клумб, на які йому вистачить бордюру.

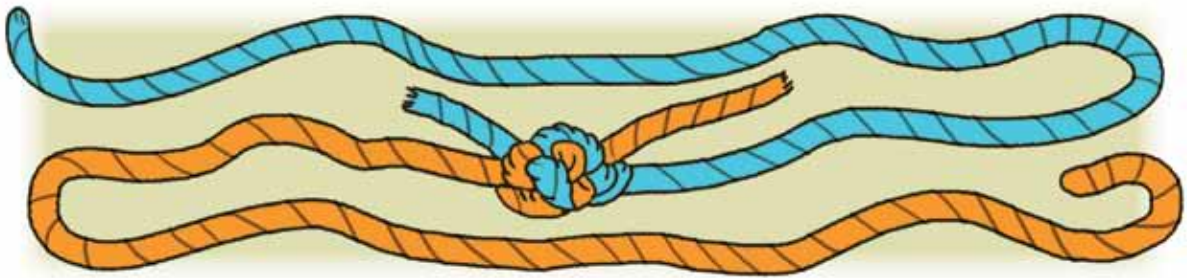

375. $748 + 146$ $463 + 376$ $965 - 452$ $274 - 140$

376. Мама купила шапку за ціною 186 грн і шарф, ціна якого на 35 грн менша. Яка вартість цієї покупки?

377. Довжина однієї мотузки дорівнює 1 м 37 см, а іншої — 158 см. Якої довжини вийде мотузка, якщо ці дві мотузки зв'язати і на вузол треба 5 см?

378. Група велосипедистів запланувала навесні здійснити подорож на велосипедах Київською областю. Вони вирішили стартувати з Василькова, доїхати до Білої Церкви, з Білої Церкви — у Фастів, а з Фастова повернутися назад у Васильків. Розглянь схему маршруту й обчисли, яку відстань запланували проїхати велосипедисти.

 379. Поясни, як знаходили кожну суму.

$$\begin{array}{r} \text{)} \\ + 268 \\ \text{)} \\ + 295 \\ \hline 563 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{)} \\ + 565 \\ \text{)} \\ + 237 \\ \hline 802 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{)} \\ + 186 \\ \text{)} \\ + 314 \\ \hline 500 \end{array}$$

380. Виконай письмове додавання.

$137 + 575$

$654 + 269$

$815 + 87$

$344 + 467$

$385 + 528$

$528 + 472$

381. Запиши вирази й обчисли їх значення.

- Суму чисел 486 і 327 зменшити на 210.
- До різниці чисел 749 і 316 додати число 278.
- До суми чисел 486 і 266 додати їх різницю.

382. «Віднови» рівності.

$1 \text{ год} = \square \text{ хв}$

$2 \text{ год} = \square \text{ хв}$

$1 \text{ хв} = \square \text{ с}$

$2 \text{ хв} = \square \text{ с}$

383. Виконай дії з іменованими числами.

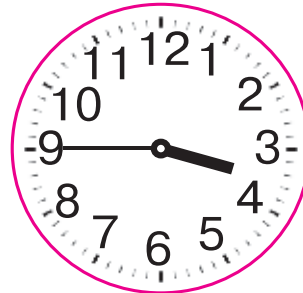
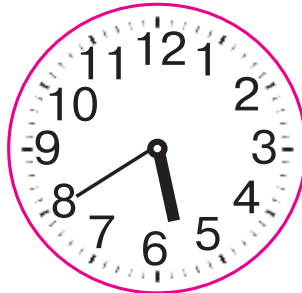
$1 \text{ год } 15 \text{ хв} + 25 \text{ хв}$

$1 \text{ год } 32 \text{ хв} + 20 \text{ хв}$

$2 \text{ год } 30 \text{ хв} + 15 \text{ хв}$

$5 \text{ год } 14 \text{ хв} + 1 \text{ год } 20 \text{ хв}$

384. Котру годину показує кожний годинник? Котру годину покаже кожний годинник через 20 хв?

385. Розглянь вивіски. Визнач період часу, у який відкриті всі три заклади. Скільки годин триває цей період?

ПОШТА

ПОЧАТОК РОБОТИ 8 ГОД
КІНЕЦЬ РОБОТИ 18 ГОД

КАФЕ

ПОЧАТОК РОБОТИ 11 ГОД
КІНЕЦЬ РОБОТИ 23 ГОД

ПЕРУКАРНЯ

ПОЧАТОК РОБОТИ 10 год
КІНЕЦЬ РОБОТИ 19 год

386. Подорож екскурсійним трамваєм по Києву розпочалась о 10 год 30 хв і тривала 2 год. О котрій годині закінчилася подорож?

387. $579 + 236$ $548 + 263$ $279 + 254$ $564 + 67$

388. Обчисли ланцюжком по колу.

$5 \cdot 6$ $220 + 280$ $150 - 100$ $1000 - 600$
 $50 : 10$ $400 - 250$ $30 + 190$ $500 + 500$

389. Розв'яжи рівняння.

$c + 340 = 960$ $a - 244 = 522$ $787 - k = 535$

390. Вибери серед поданих значень a такі, за яких нерівність $300 - a > 100$ є правильною.

a	300	80	150	500	10	200	0
-----	-----	----	-----	-----	----	-----	---

391. Добери три значення x , що є розв'язками нерівності $635 - x < 800$.

392. 1) Назви числа, що розміщені між числами 397 і 403.

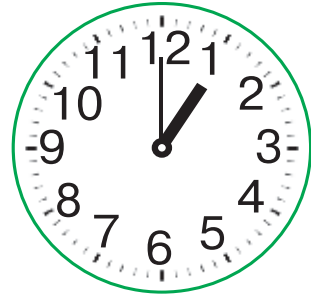
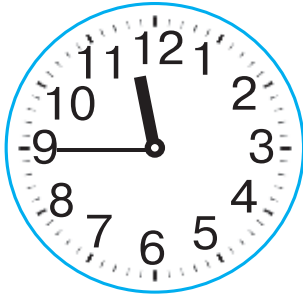
2) Добери п'ять чисел, що є розв'язками нерівності $398 < y < 409$.

393. Подорож із міста Черкаси в столицю Білорусі Мінськ відбувалася з двома зупинками: у Чернігові та Гомелі. Розглянь на схемі подорожі відстані між містами й обчисли довжину всього шляху подорожі.

Який відрізок шляху найкоротший? Який найдовший?

394. Дитяча вистава розпочалась о 12 год 30 хв і тривала 45 хв. Який із годинників показує час закінчення вистави?

 395. У програмі телепередач була запланована трансляція футбольного матчу з 19 год до 20 год 45 хв. У грі був доданий час, тому наступна передача почалася на 30 хв пізніше. Скільки часу тривав футбольний матч?

 396. Відстань від Чернівців до Житомира становить 398 км, а від Житомира до Сум — на 87 км більша. Яка відстань від Чернівців до Сум через Житомир?

 397. Розв'яжи рівняння.
 $x - 567 = 212$ $345 - a = 232$ $c + 453 = 888$

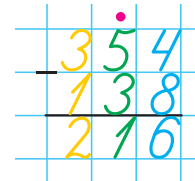

 398. Зменш на 6 кожне число: 14, 44, 144, 444, 744.

399. Розглянь записи й прочитай, як треба міркувати за письмового віднімання.

Якщо за письмового віднімання від розряду одиниць зменшуваного не можна відняти одиниці від'ємника, то беремо 1 десяток у вищому розряді (робимо позначку над стовпчиком). Не забуваймо віднімати цю одиницю у відповідному розряді!

Віднімаю одиниці. Від 4 одиниць не можна відняти 8 одиниць. Беру 1 десяток у десятків зменшуваного (ставлю крапку над цифрою десятків) і додаю усно 10 одиниць до числа одиниць зменшуваного. Дістаю 14 одиниць.

$$14 - 8 = 6 \text{ (записую цифру 6 у розряді одиниць).}$$

Віднімаю десятки. Десятків стало 4.

$$4 - 3 = 1 \text{ (записую цифру 1 у розряді десятків).}$$

Віднімаю сотні. $3 - 1 = 2$ (записую цифру 2 в розряді сотень).

Так само міркуємо, коли не можна відняти десятки.

400. Поясни, як виконали віднімання.

$$\begin{array}{r} 376 \\ - 27 \\ \hline 349 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 719 \\ - 527 \\ \hline 192 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 350 \\ - 235 \\ \hline 115 \end{array}$$

401. Обчисли письмово.

$$\begin{array}{r} 274 \\ - 54 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 467 \\ - 249 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 904 \\ - 362 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 740 \\ - 125 \\ \hline \end{array}$$

402. Виконай додавання. Перевір за допомогою віднімання.

$$543 + 238$$

$$542 + 329$$

$$538 + 58$$

$$624 + 46$$

$$382 + 525$$

$$612 + 279$$

$$247 + 43$$

$$430 + 77$$

403. Додай три послідовні числа: 197, 198, 199.

404. Розв'яжи рівняння.

$$138 + x = 295$$

$$x - 442 = 366$$

$$413 - x = 208$$

405. Автомобіль, їдучи з міста в село, подолав відстань завдовжки 184 км. Назад він поїхав іншою дорогою, яка на 45 км коротша. Яку відстань подолав автомобіль, рухаючись із міста в село й назад?

406. У театральній залі — 575 глядацьких місць. У першій касі продали 254 квитки на виставу, а в другій — 217 квитків. Скільки квитків на цю виставу залишилося продати?

407. $764 - 573$ $843 - 629$ $327 - 275$ $412 - 308$

408. Обчисли ланцюжком по колу.

$45 : 9$ $200 + 50$ $600 - 500$ $5 + 195$
 $10 + 35$ $100 - 20$ $250 + 350$ $80 : 8$

409. Виконай додавання. Перевір за допомогою віднімання.

$356 + 293$ $482 + 247$ $453 + 156$ $146 + 434$

410. Порівняй.

$356 - 347$ і 10 500 і $867 - 397$ $567 + 380$ і 1000

411. Добери три значення y , що є розв'язками нерівності $785 - y > 500$.

412. Ролики коштують 668 грн, а захисний шолом — на 383 грн дешевший. Яка вартість роликів і шолома?

413. У парку росте 155 беріз, кленів — на 108 дерев менше, ніж беріз, а дубів на 35 дерев більше, ніж кленів. Скільки дубів росте в парку?

414. У зимовий період зоопарк відкритий для відвідувачів з 9 год до 16 год, у літній період — з 9 год до 20 год. На скільки годин довше зоопарк відкритий для відвідувачів у літній період, ніж у зимовий?

415. На складі кондитерської фабрики зберігається 160 ц шоколадних цукерок і 325 ц карамельок. На скільки центнерів карамельок більше, ніж шоколадних цукерок?

416. $678 - 385$ $378 - 95$ $513 + 209$
 $793 - 265$ $408 - 134$ $513 - 209$

417. Зменш на 5 кожне число.

10, 70, 100, 150, 200, 670, 900.

418. Поясни, як виконали віднімання.

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{6}\overset{\cdot}{2}3 \\ - 347 \\ \hline 276 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{7}\overset{\cdot}{0}5 \\ - 137 \\ \hline 568 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{3}\overset{\cdot}{4}7 \\ - 288 \\ \hline 59 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \overset{\cdot}{1}\overset{\cdot}{0}\overset{\cdot}{0}0 \\ - 867 \\ \hline 133 \end{array}$$

419. Виконай віднімання. Перевір за допомогою додавання.

$769 - 287$

$532 - 387$

$241 - 197$

$703 - 428$

$734 - 479$

$1000 - 109$

420. Додай три послідовні числа: 148, 149, 150.

421. Мама купила сумку за 455 грн і гаманець за 208 грн. У касу вона подала дві купюри по 500 грн. Яку решту отримала мама?

422. Запиши вирази й обчисли їх значення.

- Суму чисел 347 і 284 зменшити на 590.
- Різницю чисел 400 і 175 зменшити на добуток чисел 8 і 9.
- Суму чисел 300 і 275 зменшити на їх різницю.

423. Склади різниці із числами, записаними на кульках. Обчисли їх значення. (Вирази можуть бути на 1 і 2 дії.)

424. $856 - 542 - 285$ $200 - 8 \cdot 7$
 $856 - (542 - 285)$ $5 \cdot 9 + 678$
 $700 - 6 \cdot 8$ $4 \cdot 7 + 972$

425. Тато купив запчастини до автомобіля на суму 768 грн. У касу він подав купюру 1000 грн. Яку решту отримав тато?

426. Установи закономірність і продовж кожний ряд чисел ще п'ятьма числами.

100, 150, 200, ...

420, 440, 460, ...

190, 220, 250, ...

427. $567 - 356 + 211$ $673 - 285 + 612$
 $835 - 285 + 450$ $432 - 145 - 87$

428. Склади рівняння за твердженнями. Розв'яжи рівняння.

1) Якщо від невідомого числа відняти число 356, то буде 528.

2) Якщо невідоме число збільшити на число 725, то буде 912.

3) Якщо число 278 додати до невідомого числа, то буде 545.

429. Знайди значення виразу $635 - c + 513$, якщо $c = 587$, $c = 440$, $c = 209$.

430. Розглянь таблицю відстаней між містами України.

	Вінниця	Запоріжжя	Київ	Харків
Вінниця	—	637 км	266 км	720 км
Запоріжжя	637 км	—	568 км	303 км
Київ	266 км	568 км	—	487 км
Харків	720 км	303 км	487 км	—

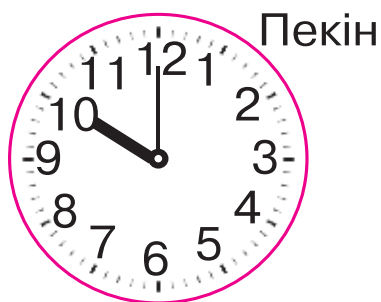
Визнач, яка відстань більша:

1) між Києвом і Харковом чи між Харковом і Вінницею? На скільки кілометрів більша?

2) між Києвом і Вінницею чи між Харковом і Запоріжжям? На скільки кілометрів більша?

Постав ще кілька запитань за цими даними.

 431. У різних містах світу одночасно зафіксували покази годинників. Котра година в цей час у кожному місті?

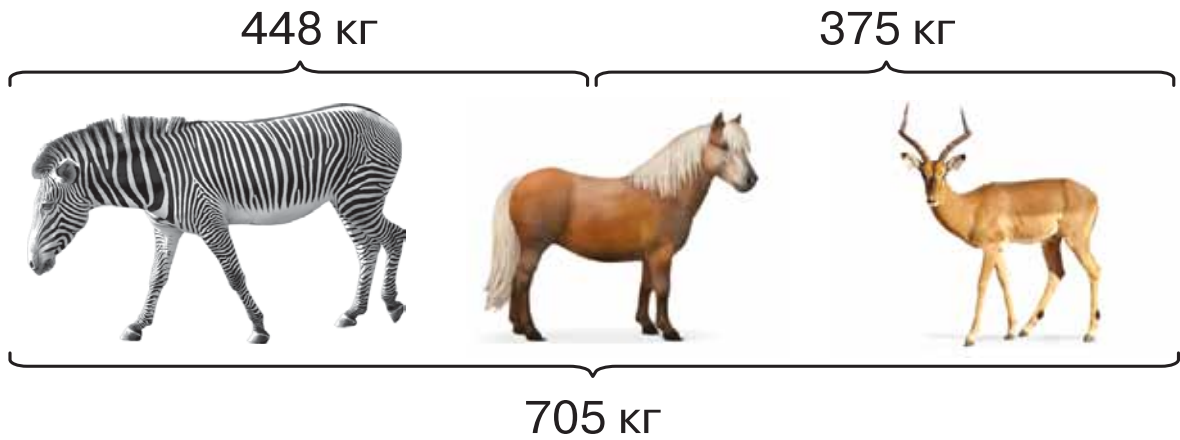
1) На скільки годин більше в Пекіні, ніж у Парижі?

2) На скільки годин менше в Києві, ніж у Пекіні?

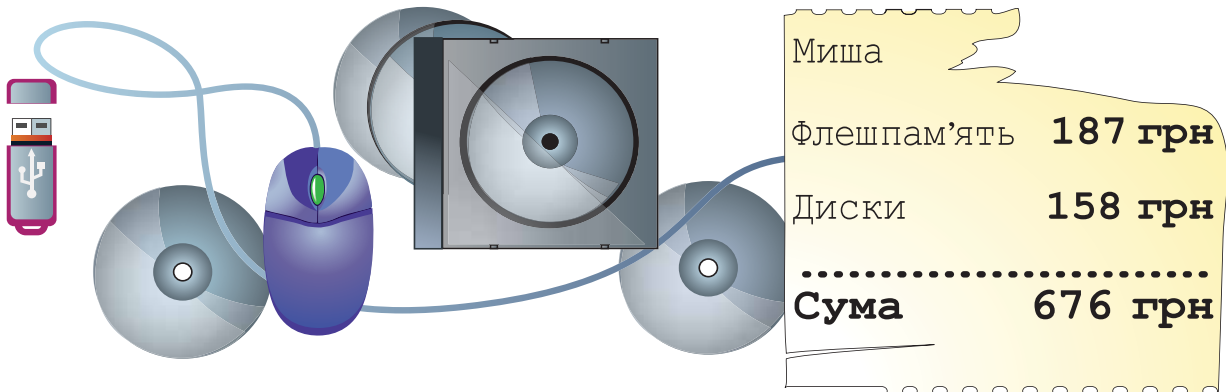
3) Котра година буде в Парижі, якщо в Пекіні буде 12 год?

Постав ще два запитання за показами годинників.

432. Знайди окремо масу зебри, поні й антилопи.

433. За чеком на покупку визнач, скільки коштує миша.

434. $532 - 473 + 738$

$379 + 585 - 780$

435. Знайди окремо масу крохмалю, цукру та пшона.

ISBN 978-966-991-072-1

9 789669 910721